

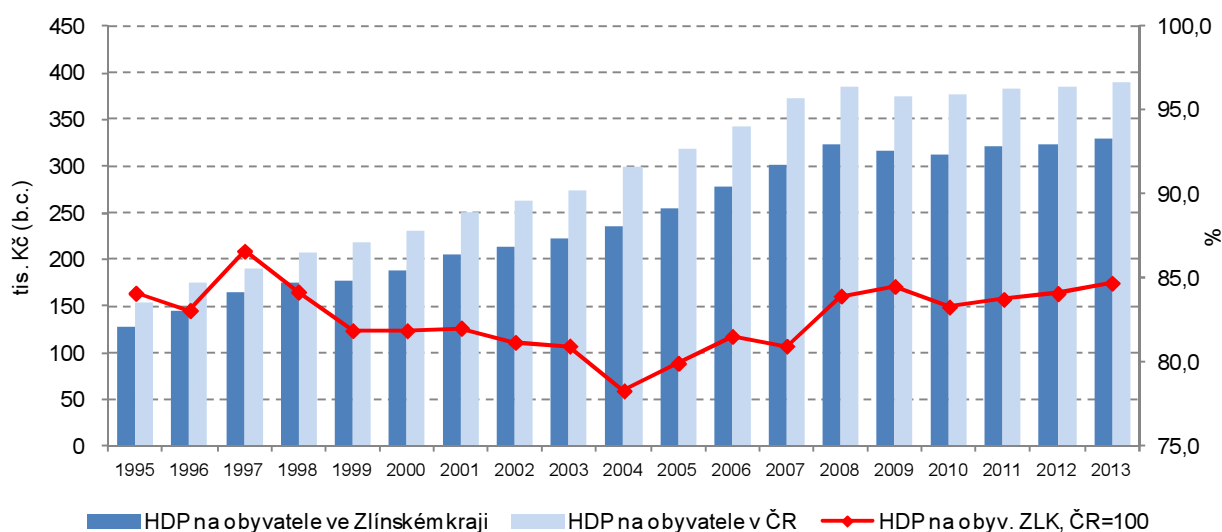
3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomika

HDP Zlínského kraje se v roce 2013 meziročně zvýšil o 1,4 %

Ve Zlínském kraji od roku 1995 až do roku 2008 hodnoty HDP každoročně narůstaly. Jeho přírůstky nebyly vyrovnané a pohybovaly se od 1,6 % (v roce 1999) do 13,3 % (1996). V roce 2008 byl zaznamenán meziroční přírůstek 7,7 % a HDP činilo 191,1 mld. Kč. V roce 2009 došlo k prvnímu poklesu HDP o 2,2 % (o 4,2 mld. Kč b.c.) a v následujícím roce 2010 bylo zjištěno také meziroční snížení, a to o 1,0 % (o 2,0 mld. Kč). Od roku 2011 docházelo již k mírnému meziročnímu nárůstu. V roce 2011 vzrostl HDP o 2,3 % (o 4,3 mld. Kč) na 189,2 mld. Kč a v roce 2012 se zvýšil meziročně o 0,7 % (o 1,3 mld. Kč). V roce 2013 dosáhl HDP kraje 193,2 mld. Kč a proti předchozímu roku se tak zvýšil o 1,4 % (o 2,7 mld. Kč). Republikový podíl HDP Zlínského kraje se v delším časovém období pohyboval od 4,5 % (2004) po 5,0 % (1997). V roce 2013 republikový podíl zůstal na úrovni předchozího roku a činil tedy 4,7 %.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele ve Zlínském kraji (ZLK) a ČR a jeho podíl na republikovém celku

Hodnota HDP na obyvatele kraje se v roce 2013 meziročně zvýšila o 1,7 %

Hodnota HDP na obyvatele v kraji rostla stejně jako celková hodnota HDP kraje až do roku 2008, kdy dosáhl hodnoty 323,2 tis. Kč. V následujících dvou letech jeho hodnota klesala a v roce 2010 dosáhl 313,1 tis. Kč. Ke zlepšení došlo od roku 2011, kdy HDP na obyvatele Zlínského kraje dosáhl 320,9 tis. Kč (meziroční nárůst o 2,5 %). Také v dalším roce se HDP na obyvatele zvýšil, a to o 0,9 %. V roce 2013 dosáhl 329,4 tis. Kč a byl tak zaznamenán meziroční nárůst o 1,7 %.

Ve srovnání s ostatními kraji se zlínská hodnota HDP na obyvatele v roce 1995 umístila na 12. místě, tedy na třetím nejnižším. V roce 2009 se posunula o pět příček výš, tedy na 7. pozici, v roce 2013 zůstala na 7. příčce. Nejvyšší přepočet HDP na obyvatele v roce 2013 byl zachycen v Hlavním městě Praze (816 350 Kč), nejnižší v Karlovarském kraji (277 280 Kč)

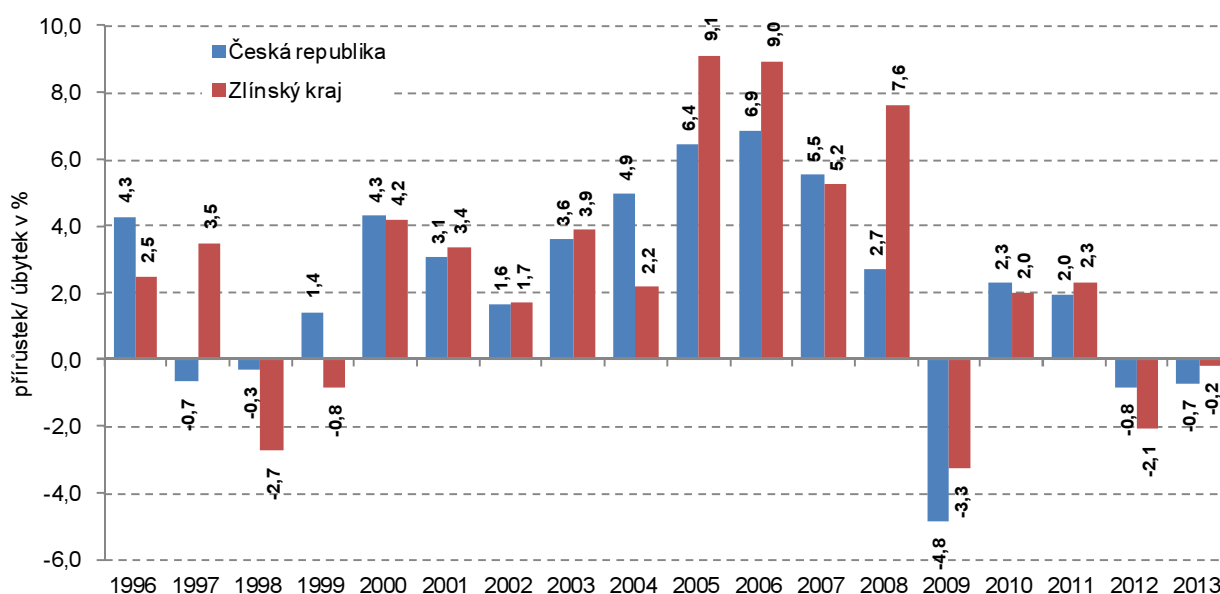
Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla hodnota zlínského HDP na obyvatele po celé zachycené období nižší. V počátečním roce 2008 sledovaného období tvořila 84,5 % celorepublikového průměru (rozdíl hodnot činil 57,8 tis. Kč). V roce 2013 byla zlínská hodnota menší o 59,4 tis. Kč a činila tak 84,7 % republikového průměru. Nutno doplnit, že kromě Hlavního města Prahy, nedosáhl žádný kraj republikové hodnoty v celé zachycené řadě.

Také přepočet HDP na zaměstnance (v Kč b.c.), a to zaměstnance v hlavním pracovním poměru zjišťované podle místa pracoviště, v průběhu pěti let vykázal změny. V roce 2008 bylo zachyceno meziroční zvýšení 6,8 %, v následujících letech došlo k výraznému zpomalení meziročních přírůstků a v roce 2012 se již projevilo snížení o 1,1 % (o 9,5 tis. Kč). V následujícím roce 2013 bylo opět zaznamenáno zvýšení o 0,5 % (o 4,1 tis. Kč) na 828 244 Kč. Zatímco Zlínský kraj v porovnání s ostatními kraji v roce 2008 stál v pořadí

na 5. pozici, v roce 2013 se propadl na 10. místo. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla zlínská trvale pod její úrovní. V roce 2008 dosáhla 89,2 % a v roce 2009 90,2 % republikové hodnoty, na konci sledovaného období 86,8 %.

Obdobně se zjišťoval i přepočtený HDP na zaměstnaného (v Kč b.c.), tedy zaměstnaní celkem, včetně sebezaměstnaných, také zjišťované podle místa pracoviště. Do roku 2012 byly vykazovány meziroční přírůstky. V roce 2008 vzrostl HDP na zaměstnaného o 7,2 %, v následujícím roce o 3,0 % a v roce 2012 o 1,1 % na 726 184 Kč. V následujícím roce 2013 však byl zaznamenán meziroční pokles o 2,2 % (o 16,1 tis. Kč) na 710 113 Kč. Mezi kraji se Zlínský kraj v roce 2008 umístil na 7. příčce stejně jako v následujícím roce. V roce 2012 obsadil 8. místo a v roce 2013 sestoupil o další příčku na 9. pozici. Také v tomto přepočtu zlínské hodnoty nedosáhly v celé časové řadě celorepublikové hodnoty. V roce 2008 dosahovala zlínská hodnota přepočtu 88,2 % a v roce 2009 91,4 % republikové. V roce 2013, ve kterém byla od republikové o 93,7 tis. Kč nižší, činila 88,3 % celorepublikové hodnoty.

Graf 3.2 Regionální HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)

Vývoj HDP ve stálých cenách vykazuje v posledních pěti letech klesající trend

Při použití časové řady regionálních HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100) je zřejmý nástup ekonomické recese. K poklesu HDP došlo už v roce 2008 u čtyř krajů, a to u Jihočeského o 0,6 %, Plzeňského o 2,3 %, Karlovarského o 3,0 % a u Kraje Vysočina o 0,4 %. V tomto zlomovém roce vykázaly Zlínský a Středočeský kraj nejvyšší meziroční nárůst shodně o 7,6 %. V následujícím roce 2009 se recese projevila už ve všech krajích. Ve všech krajích došlo k meziročnímu poklesu HDP ve s.c., a to v rozmezí od 0,6 % (Plzeňský kraj) po 7,6 % (Moravskoslezský kraj). Zlínský kraj zaznamenal v tomto roce pokles o 3,3 %. V dalším roce meziročně poklesla hodnota HDP jen v Karlovarském (o 1,7 %) a Ústeckém kraji (o 3,2 %). V ostatních krajích se projevíly meziroční přírůstky v rozmezí od 1,1 % (Jihočeský kraj) po 5,2 % (Plzeňský kraj). Zlínský kraj v roce 2010 vykázal meziroční zvýšení HDP ve s.c. o 2,0 % a také i v následujícím roce 2011 nárůst o 2,3 %. V roce 2012 se kromě tří krajů (Jihomoravského, Libereckého a Jihočeského) projevilo snížení, a to od 0,2 % (v Hl. městě Praze) do 6,8 % (v Pardubickém kraji). Ve Zlínském kraji byl v tomto roce zjištěn meziroční pokles o 2,1 %. V roce 2013 byl nárůst proti předchozímu roku zaznamenán v Jihomoravském, Plzeňském, Karlovarském kraji a také v Hl. městě Praze. U ostatních krajů byl spočítán meziroční pokles regionálního HDP, z toho ve Zlínském kraji o 0,2 %.

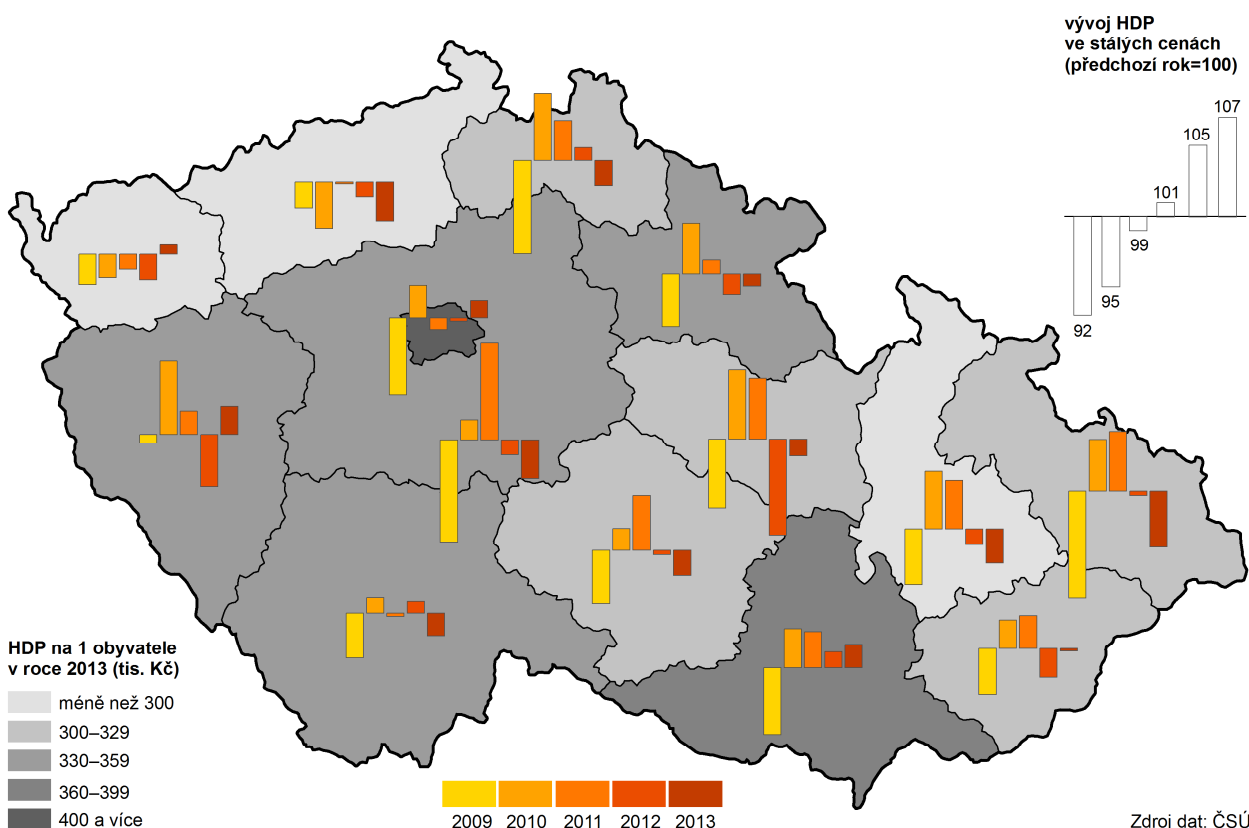
Celkově v celé republice se HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100) snížil v posledním roce sledovaného období o 0,7 %.

Z časové řady regionálních HDP ve stálých cenách, kdy rok 2000 = 100, je u Zlínského kraje zřejmé stálé zvyšování indexu. V roce 2008 dosáhl index 150,3. V roce 2009 bylo zvýšení pouze 45,3 %. Od roku 2010 se přírůstky zvyšovaly a v roce 2011 index dosáhl hodnoty 151,7. V dalších dvou letech se přírůstky zmenšovaly. V roce 2012 dosáhly 48,6 % a v roce 2013 48,3 %.

V roce 2008 byl zlínský přírůstek proti republikovému vyšší o 9,8 p.b., v roce 2009 o 11,7 p.b. a v roce 2013 byl vyšší o 11,0 p.b.

Podle zveřejněných údajů přepočtu EU28 HDP na obyvatele v PPS, EU28 = 100 (%) nelze zlínský vývoj hodnotit příznivě. V roce 2011 (starší roky nejsou metodicky dostupné) kraj svým HDP na obyvatele v PPS dosáhl 69 % průměrného HDP na obyvatele EU28=100 (republiková hodnota dosáhla 83 %) a v posledním roce 2013 70 % (republikový podíl činil 82 %). Přepočtený zlínský HDP na obyvatele v PPS vzrostl z 18 075 PPS v roce 2011 na 18 572 PPS v roce 2013. Podle přepočtu HDP na obyvatele v EUR, EU28 = 100 (%) dosáhl v roce 2011 zlínský podíl 50 % průměrné hodnoty EU28 (republiková hodnota v roce 2011 dosáhla 60 %) a v roce 2013 48 % (republikový podíl činil 56 %). Zlínský HDP na 1 obyvatele v EUR se snížil z 13 052 v roce 2011 na 12 679 EUR v roce 2013.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2009 až 2013

Zdroj dat: ČSÚ

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v roce 2012 meziročně klesla o 2,9 %

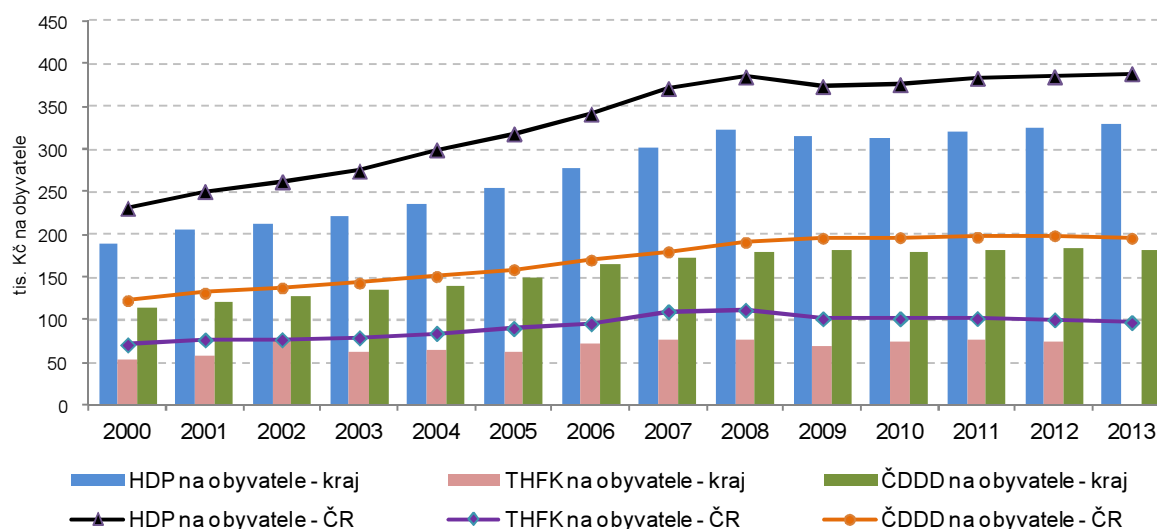
Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu ve Zlínském kraji měl do roku 2008 vzrůstající trend. THFK v roce 2008 dosáhla 44 811 mil. Kč a v roce 2009 se meziročně propadla o 9,8 % na hodnotu 40 403 mil. Kč. V roce 2010 se opět projevil meziroční přírůstek o 8,4 % a její hodnota dosáhla 43 795 mil. Kč. V roce 2011 THFK vzrostla o 2,0 % na 44 678 mil. Kč. Po poklesu 2,9 % v roce 2012 dosáhla konečně výše 43 381 mil. Kč v b.c. Podíl Zlínského kraje na republikové hodnotě tvorby hrubého fixního kapitálu činil v roce 2008 3,8 % stejně jako v roce 2009 a v roce 2012 dosáhl 4,1 %.

THFK na obyvatele se meziročně snížila o 2,7 %

V přepočtu THFK na obyvatele bylo v kraji v roce 2008 dosaženo 75 811 Kč b.c., což bylo 67,9 % republikové hodnoty. Hodnota zlínské přepočtené THFK na obyvatele v následujícím roce klesla o 9,9 %, ale v roce 2010 se zvýšila o 8,6 % na 74 171 Kč a tvořila 73,2 % republikového průměru, tedy byla

od republikové o 27 187 Kč nižší. V roce 2011 se opět zvýšila, tentokrát o 2,2 %, na 75 777 Kč a podíl celkové republikové hodnoty dosáhl 74,4 %. V následujícím roce 2012 došlo ke snížení o 2,7 % na 73 740 Kč. Ve srovnání s ostatními kraji se kraj umístil v roce 2008 na 11. pozici, v následujícím roce na 12. místě a konci sledovaného období v roce 2012, obsadil opět 12. příčku. Ve srovnání s republikovým průměrem byla zlínská hodnota ukazatele po celé čtyřleté období vždy nižší a v roce 2012 dosáhla 73,5 % republikové hodnoty.

Graf 3.3 Vývoj HDP, THFK, ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR

*) THFK - tvorba hrubého fixního kapitálu, ČDDD - čistý disponibilní důchod domácností

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v roce 2013 zaznamenal meziroční 2,0% snížení

Ve Zlínském kraji byl v počátečním roce sledovaného období 2008 vytvořen čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v hodnotě 106 300 mil. Kč. V následujícím roce došlo k jeho mírnému nárůstu o 0,8 % na 107 102 mil. Kč. V roce 2010 byl zaznamenán jeho 1,4% meziroční pokles, který byl v roce 2011 vystřídán mírným 1,7 % nárůstem. Zvýšení bylo zaregistrováno i v roce 2012, a to o 1,4 %. V následujícím roce 2013 však bylo zaznamenáno snížení o 2,0 % a zlínský ČDDD dosáhl 106 700 mil. Kč. Dosažené zlínské hodnoty tvořily z celorepublikového ČDDD v roce 2008 podíl 5,3 %, v roce 2009 stejně jako v roce 2013 5,2 %.

V přepočtu ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji bylo v roce 2008 dosaženo 179 838 Kč a v posledním roce sledovaného období 181 898 Kč. Tyto dosažené zlínské hodnoty byly po celé období nižší než celorepubliková hodnota. V roce 2008 byla zlínská hodnota menší o 5,9 %, v roce 2009 o 7,5 % a v roce 2013 o 7,1 %. Mezi kraji se svou hodnotou ČDDD na obyvatele Zlínský kraj v roce 2008 umístil na 8. příčku v pořadí, v roce 2009 na 10. pozici a v roce 2013 se posunul o jednu příčku a obsadil 9. místo.

Hrubá přidaná hodnota v kraji meziročně vzrostla

Hrubá přidaná hodnota (HPH) (rozdíl mezi produkcí a mezispotřebou) ve Zlínském kraji po sledované pětileté období v podstatě stagnovala a na konci sledovaného období poklesla o 0,1 % (o 249 mil. Kč) a dosáhla 173 293 mil. Kč. HPH ve dvou prvních letech sledovaného období vykazovala pokles. Po 2,4 % snížení v roce 2009 pokračovalo snížení o 1,0 % v roce 2010. V následujícím roce 2011 došlo k meziročnímu zvýšení HPH o 3,5 mld. Kč (o 2,1 %) a tento nárůst pokračoval i v roce 2012, ve kterém HPH vzrostla o 0,5 mld. Kč (o 0,3 %) a dosáhla 171 571 mil. Kč. V roce 2013 došlo k mírnému oživení a HPH meziročně vzrostla o 1,7 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Tato zlínská hodnota HPH v roce 2013 představovala 4,7 % celorepublikové hodnoty HPH. I přes snížení HPH v letech 2009 a 2010 Zlínský kraj v roce 2013 obsadil v mezikrajském srovnání 8. pozici.

V odvětvové struktuře HPH se v kraji nejvíce podílel sekundární sektor

Na HPH Zlínského kraje se v roce 2013 podílel primární sektor 2,50 % (pokles za sledované pětileté období o 0,60 procentních bodů), sekundární 50,43 % (nárůst o 0,08 p.b.) a terciární 47,07 % (zvětšení podílu během pěti let o 0,52 p.b.).

V porovnání velikostí krajských podílů primárního sektoru se Zlínský kraj v roce 2013 dostal až na 10. místo, na které se propadl ze 6. pozice v roce 2008. V mezikrajském srovnání změn podílů sektorů mezi koncovými roky sledovaného období, jsou mezi kraji odlišnosti. U primárního sektoru došlo ve Zlínském kraji k nejvýraznějšímu snížení. Naopak největší nárůst podílu primárního sektoru byl zaznamenán v Karlovarském kraji (o 2,25 p.b.). U sekundárního sektoru došlo v kraji v průběhu pěti let k jeho posílení a s jeho podílem 50,43 % na HPH kraje v roce 2013 vyskočil z druhé pozice mezi kraji v roce 2008 na první místo. Během hodnoceného pětiletého období nejvíce poklesl sekundární podíl v Kraji Vysočina (o 3,56 p.b.) a naopak nejvíce vzrostl v Jihočeském kraji (o 0,97 p.b.), Tento kraj však i po tomto zvětšení sekundárního sektoru zůstal mezi kraji stejně jako v roce 2008 na 10. místě. Ve Zlínském kraji byl zachycen 5. nejvyšší nárůst tohoto podílu, který byl současně i posledním přírůstkem, protože u krajů za ním už následovala pouze zmenšení podílu. U terciárního sektoru se zlínský podíl za pětileté období zvětšil o 0,52 p.b. a i když byl tento nárůst šestý největší, zůstal mezi kraji v koncových letech sledovaného období s 47,07% podílem na předposlední pozici, tedy na 13. místě. Menší podíl terciárního podílu byl, jak v roce 2008, tak i 2013, vypočten v Kraji Vysočina, a to přesto, že byl v tomto kraji zaznamenán největší přírůstek podílu (o 2,55 p.b.). Největší úbytek byl zjištěn v Jihočeském kraji (o 2,13 p.b.).

Na HPH Zlínského kraje se výrazně podílela průmyslová odvětví a jejich celkový podíl v průběhu pěti let vzrostl z 42,86 % na 44,04 %. Na hodnotě HPH z průmyslu se nejvíce podílela odvětví zpracovatelského průmyslu, u kterých podíl z celkové HPH v kraji vzrostl z 40,36 % v roce 2008 na 40,83 % v roce 2013.

Na hrubé přidané hodnotě kraje se dále velkou měrou podílela odvětví služeb, která po zvýšení v průběhu pěti let o 0,52 procentního bodu vykazala v roce 2013 podíl 47,07 %. Nejvýraznějším zástupcem této skupiny byla odvětví skupiny obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (15,80 % z celkové HPH kraje v r. 2013), Činnosti v oblasti nemovitostí tvořily 8,63 % HPH kraje a Veřejná správa, vzdělávání a zdravotní a sociální péče 12,93 %.

Nárůst podílu průmyslu (sekundární sektor bez stavebnictví) na HPH kraje v roce 2013 během pěti let (od roku 2008) byl zjištěn u devíti krajů. U ostatních krajů včetně celé republiky tento podíl klesl. U Zlínského kraje byl zaznamenán šestý nejvyšší nárůst podílu, a to o 1,17 procentního bodu. Přesto, že nárůst podílu nebyl největší, dostal se kraj svým průmyslovým podílem na nejvyšší první místo. V roce 2008 byl Zlínský kraj s podílem z průmyslu na třetím místě za Moravskoslezským krajem a Krajem Vysočinou. V roce 2013 tyto dva kraje předstihl.

Největší zvýšení podílu HPH z průmyslu po pěti letech bylo vypočítáno v Plzeňském kraji (o 2,57 p.b.) a ten se tak posunul v pomyslném žebříčku podílových hodnot z 9. místa v roce 2008 na 8. příčku v roce 2013. Naopak největší zmenšení podílu bylo zachyceno v Kraji Vysočina (o 3,45 p.b.). Tento kraj se posunul z prvního nejvyššího místa v počátečním roce sledovaného období na třetí místo v posledním roce 2013.

Republikový podíl během pěti let poklesl o 0,01 p.b. na 31,12.

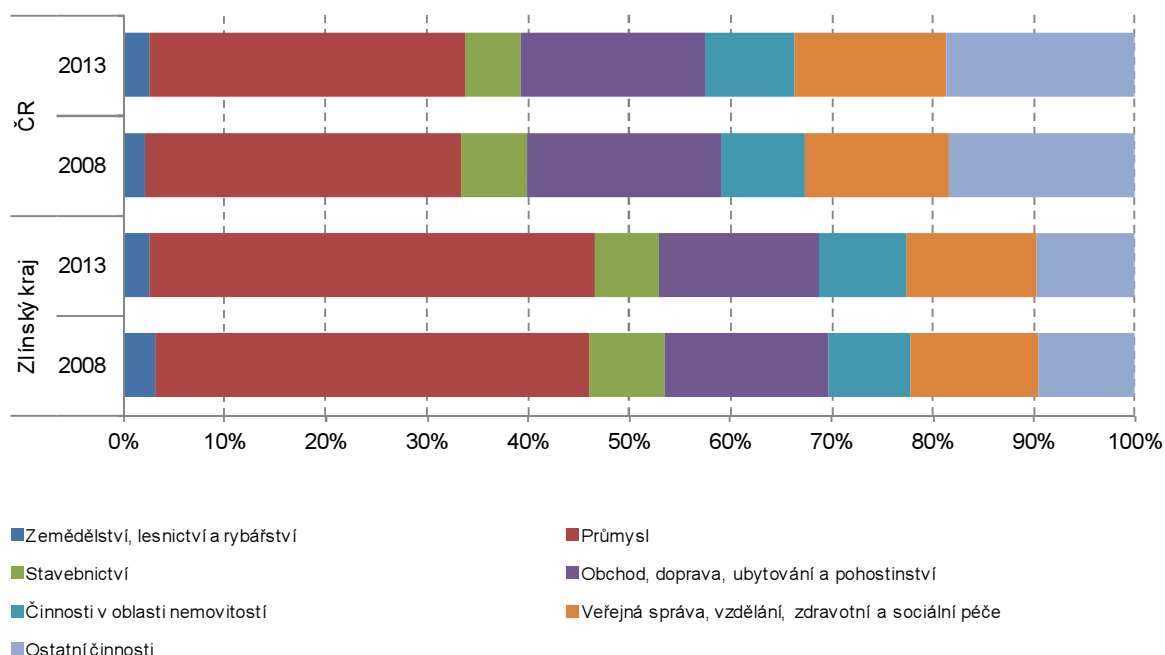
Nezanedbatelný byl také v kraji podíl stavebnictví, který se ve sledovaném pětiletém období snížil o 1,09 p.b. na 6,39 %.

Na hodnotě HPH ČR se nejvíce podílel terciární sektor

V porovnání vývoje HPH ve sledovaném pětiletém období v republice a ve Zlínském kraji byly rozdíly. U primárního sektoru byl vývoj opačný. Ve Zlínském kraji se podíl zmenšil (o 0,60 p.b.), v republice se zvětšil (o 0,47 p.b.). Sekundární sektor se také vyvíjel rozdílně. Zatím co ve Zlínském kraji posílil, v celé republice se snížil za pět let o 1,00 p.b. Podíl terciárního sektoru se v průběhu daných let zvýšil jak ve Zlínském kraji tak v celé republice, a to shodně o 0,52 p.b. K nejvýraznější změně v republice zde došlo u skupin Obchod, doprava, ubytování a pohostinství (pokles v ČR o 1,05 p.b.), Peněžnictví a pojišťovnictví (zvýšení o 0,68 p.b.) a Činnosti v oblasti nemovitostí (nárůst o 0,60 p.b.).

Na celkové HPH republiky se v roce 2013 podílel primární sektor 2,61 %, sekundární 36,69 % a terciární 60,70 %.

Graf 3.4 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Zlínském kraji a ČR

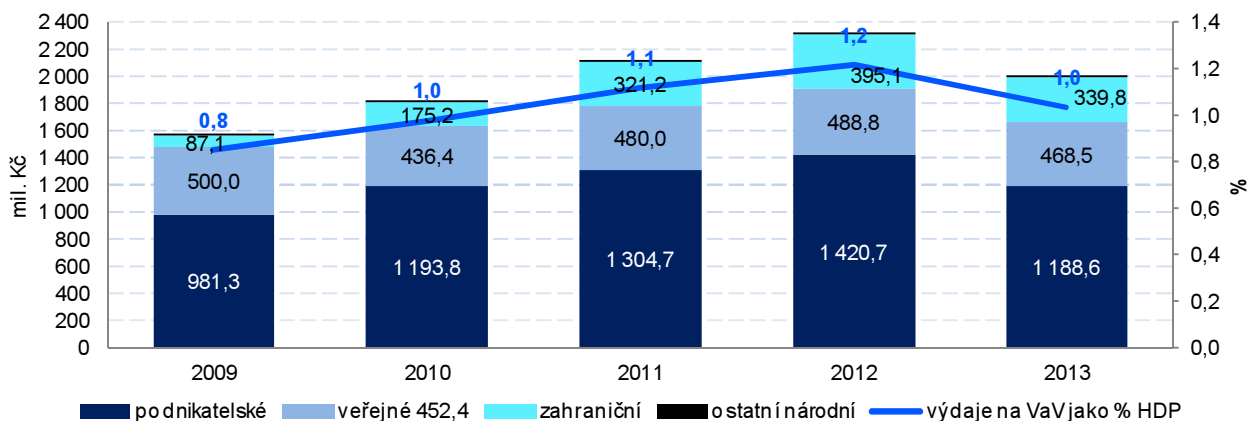

Věda a výzkum

Meziroční pokles výdajů

Růst výdajů na vědu a výzkum se zastavil v roce 2012, v následujícím roce došlo k poklesu o 13,4 %, tedy o 310 tis. Kč. Z celkového objemu výdajů na vědeckou a výzkumnou činnost v ČR představovaly krajské výdaje 2,6 %. Ve vztahu k regionálnímu HDP celkové výdaje na vědu od roku 2010 dosahují úroveň jednoho procenta HDP.

Graf 3.5 Výdaje na vědu a výzkum podle zdroje jejich financování ve Zlínském kraji

Podnikatelský sektor je hlavním zdrojem financování

Rozhodujícím zdrojem financování vědy a výzkumu v kraji je podnikatelský sektor, tedy soukromé národní zdroje. V roce 2013 jím bylo financováno 59,3 % z celkového objemu výdajů. Druhým významným je vládní sektor, z něj pocházelo 23,4 % z celkového objemu vynaložených prostředků na vědu a výzkum.

Výdaje realizovány především v podnikatelském sektoru

Největší část výdajů na vědu a výzkum byla po celé sledované období užita v podnikatelském sektoru, v roce 2013 to bylo 84,4 %, což představovalo 1 691 mil. Kč. Ve vysokoškolském sektoru dosáhly realizované výdaje na vědu a výzkum 308,9 mil Kč a ve struktuře celkových výdajů představovaly 15,4 %. Ve srovnání s rokem 2009 vzrostly celkové výdaje o jednu čtvrtinu, přitom v podnikatelském sektoru byl nárůst 20 %, ve vysokoškolském 72 %.

Počet výzkumníků roste rychleji než zaměstnanců

Počet osob zaměstnaných ve vědě a výzkumu se neustále zvyšuje, proti roku 2009 vzrostl o 11 %, počet výzkumníků o 35 %. Meziroční nárůst v roce 2013 byl 1,5 % u zaměstnanců na 1 998 (přep. osob) a 13,5 % u výzkumníků na 1 100 (přep. osob). Na celkovém počtu zaměstnanců ve vědě a výzkumu v republice se kraj podílí 3,2 %.

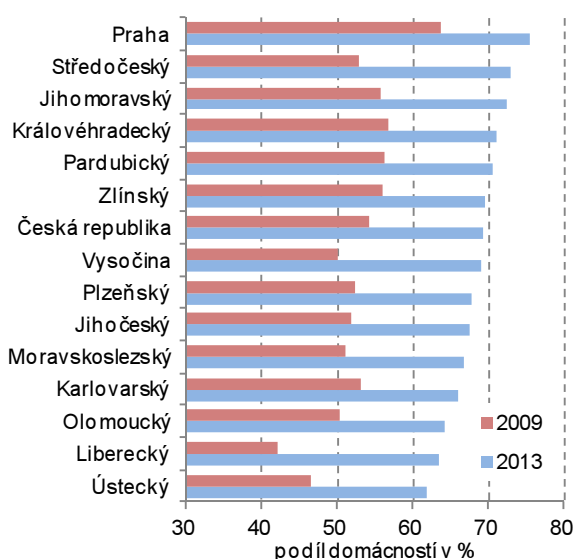
**Informační technologie
Podíl domácností vybavených počítačem se opět zvýšil**

V souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií (ICT), mezi které patří například počítač, mobilní telefon a internet, sleduje statistický úřad jejich rozšiřování, způsob a míru jejich využívání. Výběrové šetření o využívání těchto technologií v domácnostech a mezi jednotlivci provádí Český statistický úřad pravidelně jednou ročně. Z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou údaje v krajském členění publikovány jako tříleté klouzavé průměry. Údaj publikovaný v krajském členění např. za rok 2013, je počítán jako vážený aritmetický průměr z dat za roky 2012, 2013 a 2014.

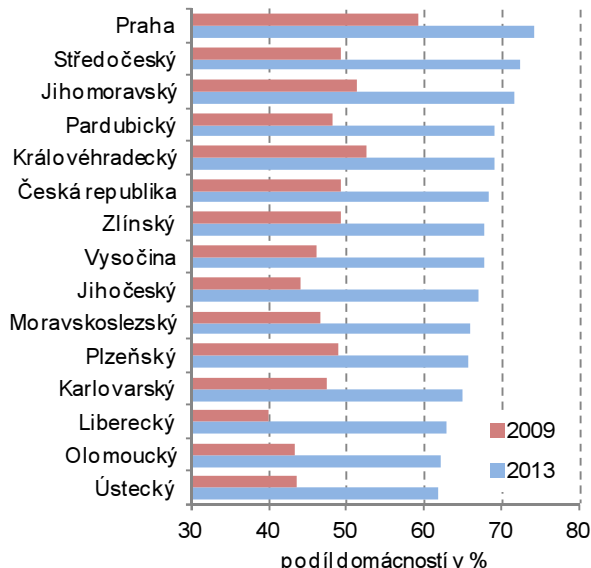
Ve Zlínském kraji, stejně jako v celé republice, se podíl domácností vybavených počítačem, případně počítačem s internetem, neustále zvyšuje. Zatímco v roce 2009 byl v kraji podíl domácností vybavených osobním počítačem 56,0 % a byl tak o 1,9 p.b. vyšší než republiková hodnota, v následujících letech se tempo růstu podílu domácností s PC zpomalilo. V roce 2012 podíl dosáhl 63,6 % a byl o 3,2 p.b. pod republikovou hodnotou. V následujícím roce vybavenost domácností počítačem zrychlila a dosažená hodnota podílu domácností s PC v kraji dosáhla 69,7 % a převýšila tak hodnotu za Českou republiku o 0,4 procentních bodů.

Stejně jako rozšiřování počítačů v domácnostech, dochází stále k vyššímu využívání internetu. V roce 2009 bylo z celkového počtu domácností v kraji 49,2 % s připojením k internetu (v ČR 49,2 %), V roce 2013 se rozdíl zlínského a republikového podílu prohloubil. Zlínský podíl dosáhl 67,7 % zatímco republikový byl o 0,5 p.b. vyšší. Zajímavé je také rozšiřování připojení k vysokorychlostnímu internetu (VRI). Podíl domácností kraje s připojením počítače k VRI vzrostl z 41,7 % v roce 2009 o 23,7 procentního bodu a v roce 2013 tak dosáhl 65,4 % (v ČR se podíl domácností během čtyř let zvýšil o 21,2 p.b. na 65,6 %).

Graf 3.6 Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů (%)

Graf 3.7 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k internetu podle krajů (%)

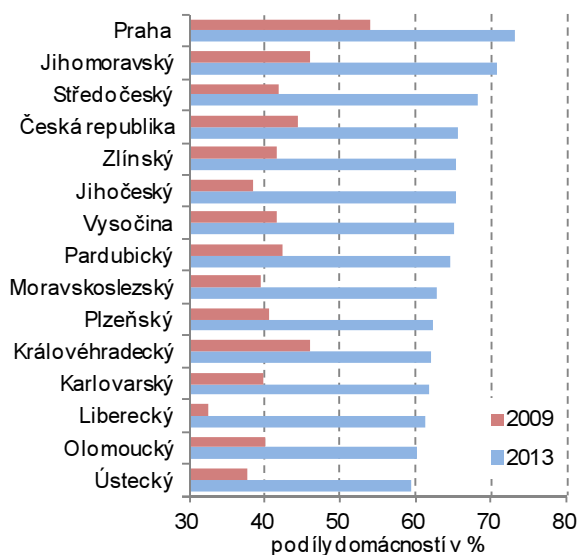

V roce 2013 přes internet nakoupilo 37 % podíl obyvatel kraje starších 16 let

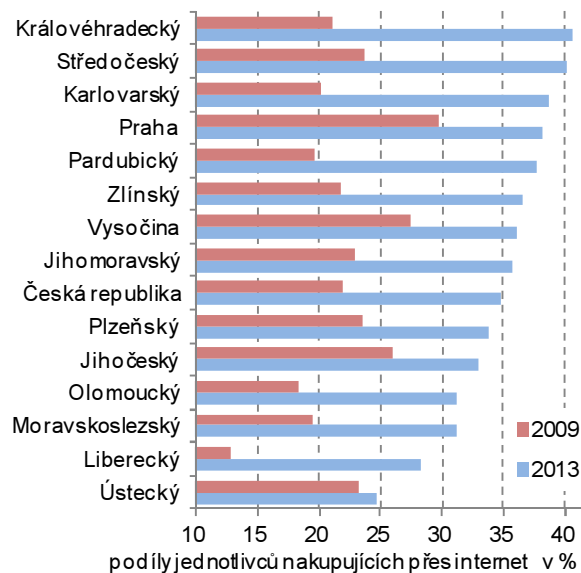
Od počátku sledování v roce 2005 se výrazně zvyšoval počet jednotlivců, kteří využívali možnosti nakupovat přes internet. Již v samém začátku byl největší počet těchto lidí zaznamenán v Hl. městě Praze, kde podíl nakupujících dosáhl takřka 15 %. Nejnižší podíl v tomto roce byl zaznamenán ve Zlínském kraji (3,9 % jednotlivců ve věku 16 let a starších v kraji) a do republikového

průměru mu scházelo 1,6 p.b.). V dalších letech se nakupování přes internet více a více využívalo a Zlínský podíl v roce 2009 dosáhl 21,8 % a do republikové hodnoty mu scházela pouhá 0,1 p.b. a zároveň předstihl šest krajů. V roce 2013 hodnotou podílu 36,6 % převýšil republikový podíl o 1,8 procentního bodu a také se dostal mezi kraje celkově na pátou pozici. Na v pořadí první Královéhradecký kraj ztrácel 4,1 procentního bodu.

Graf 3.8 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k vysokorychlostnímu internetu podle krajů (%)

Graf 3.9 Podíly jednotlivců 16 let a starších v kraji nakupujících přes internet (%)

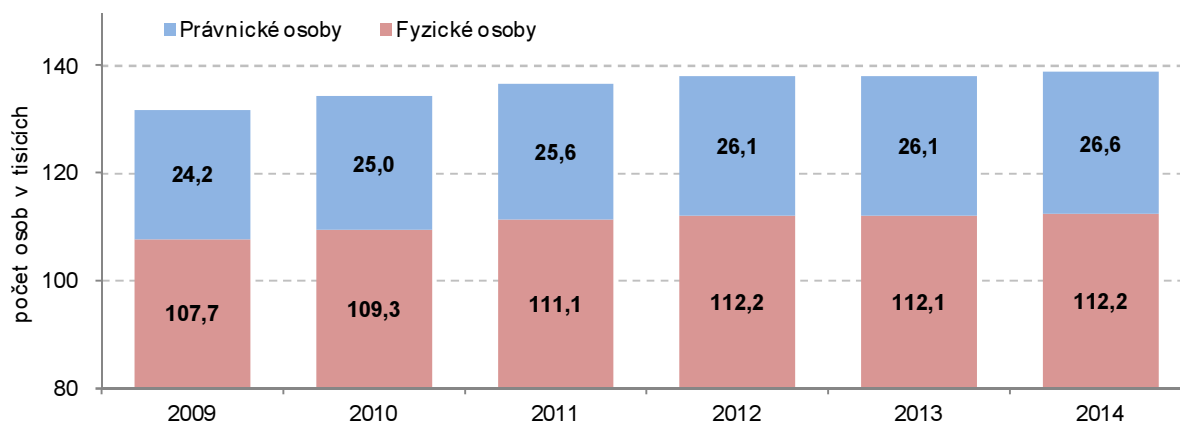

Organizační statistika

Počet podnikatelských subjektů se meziročně zvýšil

Na konci roku 2014 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů (RES) evidováno celkem 138 832 subjektů se sídlem ve Zlínském kraji. Meziročně se jejich počet zvýšil o 635 subjektů (o 0,5 %). Vzhledem ke zpřesnění dat statistického Registru ekonomických subjektů podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky.

Graf 3.10 Fyzické a právnické osoby se sídlem ve Zlínském kraji k 31. 12.

Počet živnostníků se meziročně zvýšil téměř o 2 tisíce

V rozdělení subjektů podle právní formy (PF) připadá největší podíl na fyzické osoby (právní forma 101 až 108). V roce 2014 jejich počet tvořilo 112,2 tis. subjektů, tj. 80,9 % z celkového počtu zlínských subjektů v registru. Z nich bylo 99,4 tisíc živnostníků (71,6 % z celkového počtu subjektů v kraji), zhruba 10,8 tisíc osob ve svobodném povolání (7,8 %) a 2 tis. zemědělských podnikatelů

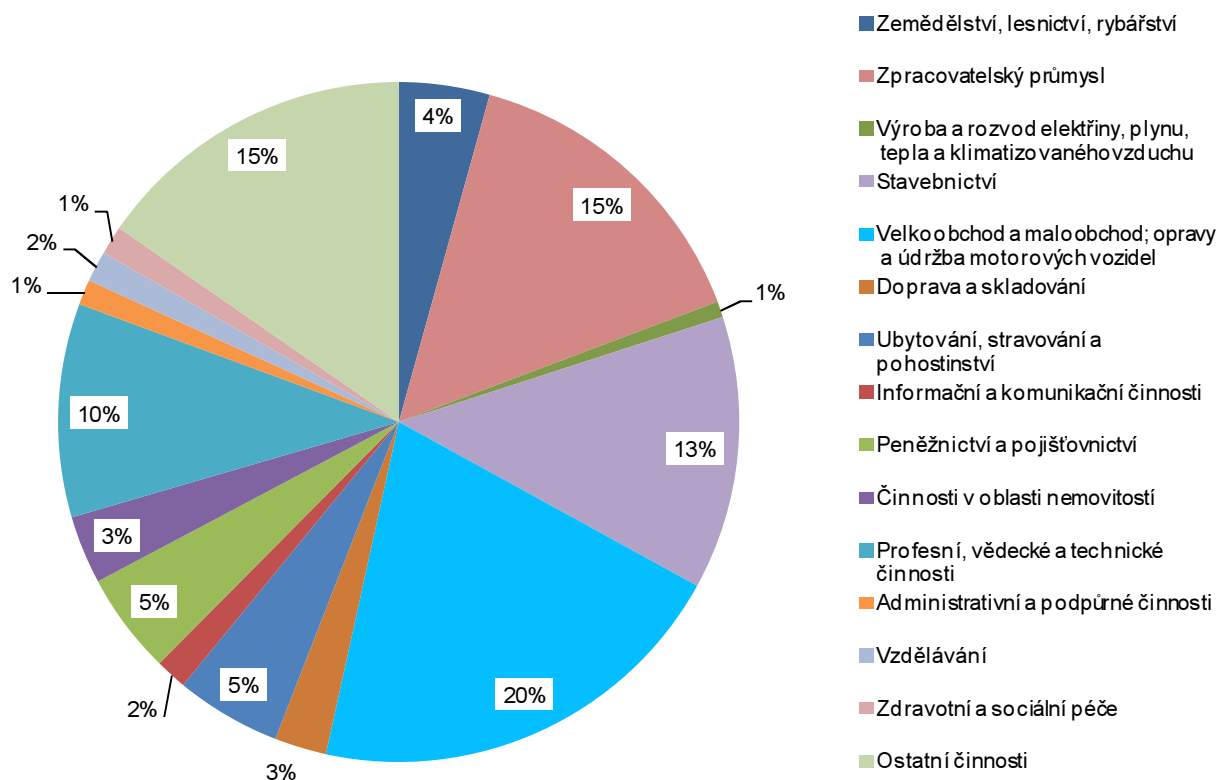
(1,4 %). Druhou nejpočetnější skupinou byly obchodní společnosti. Tuto skupinu tvoří společnosti veřejné obchodní, s ručením omezeným, komanditní, akciové a evropské. Tato skupina zahrnovala na konci roku 2014 celkem 14 352 subjektů, tj. 10,3 % z celkového počtu subjektů se sídlem v kraji.

Vzhledem k předchozímu roku byly změny počtu subjektů ve skupinách právních forem nevelké. K nejvýraznější meziroční změně došlo u skupiny fyzických osob ne jako celku, ale u dvou konkrétních právních forem. Byli to jednak živnostníci (PF 101), jejichž počet se zvýšil o bezmála 2 tis. osob (o 2,0 %) a podnikatelé svobodných povolání (PF 105), jejichž počet poklesl o 1,9 tisíc (o 14,7 %). Další méně výrazná změna byla zjištěna u druhé nejpočetnější skupiny, tedy u skupiny obchodních společností. Celkem v této skupině během roku přibýlo 303 právnických osob (nárůst o 2,2 %). Jejím zastoupení na celkovém počtu zlínských subjektů se během roku zvýšilo o 0,1 p.b. na 10,3% podíl. V této skupině byl největší pohyb zaznamenán u společností s ručením omezeným (PF 112), jejichž počet vzrostl o 319 subjektů (o 2,4 %). V souvislosti s novým Občanským zákoníkem došlo od 1. 1. 2014 k rozšíření počtu právních forem – jedná se především o subjekty typu spolek, sdružení. Zatím co v roce 2013 bylo v registru sdružení a jejich organizačních jednotek (PF 701 a 731) celkem 5 878, na konci roku 2014 počet spolků (PF 706), a pobočných spolků (PF 736) činil celkem 5 738 subjektů. Tedy meziročně těchto subjektů ubylo 140 (o 2,4 %). Další změny počtu jednotek v ostatních skupinách právních forem nebo v konkrétních právních formách byly nevýrazné.

***Meziročně se zvýšil
nejvíce počet jednotek
s velko- a malo-
obchodní činností***

Z hlediska třídění podle odvětví převažující činnosti CZ-NACE nedošlo v hodnoceném roce 2014 proti předchozím rokům k žádným výraznějším změnám. Stejně jako v předchozím roce se nejvíce podnikatelských subjektů se sídlem ve Zlínském kraji zabývalo velkoobchodem, maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (20,4 % ze všech registrovaných subjektů se sídlem ve Zlínském kraji v RES), stavebnictvím (13,0 %) a také profesními, vědeckými a technickými činnostmi (10,1 %). Z podniků zpracovatelského průmyslu se stejně jako v předchozím roce nejvíce subjektů zabývalo výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a zařízení (4,7 % ze všech registrovaných subjektů ve Zlínském kraji), zpracováním dřeva, výrobou dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (2,0 %), výrobou oděvů (1,5 %), výrobou nábytku (0,9 %) a výrobou elektrických zařízení (0,9 %).

Graf 3.11 Subjekty ve Zlínském kraji podle činnostních skupin CZ-NACE k 31. 12. 2014 v %

Nejvýraznější meziroční změny byly zaznamenány u skupiny činností Peněžnictví a pojišťovnictví. V této skupině meziročně ubylo 1 083 jednotek (14,0 %). Naopak ve skupině Velko- a maloobchodu vzrostl počet subjektů o 418, tj. o 1,5 %. Nižší meziroční přírůstky byly zachyceny v činnostních skupinách Stavebnictví (o 250 subjektů, tj. o 1,4 %), Zemědělství, lesnictví a rybářství (o 239 subjektů, tj. o 4,1 %) a Profesní, vědecké a technické činnosti (o 181 jednotek, tj. o 1,3 %).

Nejvíce meziročně v kraji přibylo firem bez zaměstnanců

V členění podle kategorie počtu zaměstnanců bylo v registru ekonomických subjektů na konci roku 2014 evidováno nejvíce těch, které počet zaměstnanců neuváděly (56,6 %) – s meziroční poklesem podílu o 0,5 procentního bodu. Dále pak subjektů, které zaměstnance neměly (33,3 %) – podíl meziročně vzrostl o 0,6 p.b. Vznik nových firem, stejně jako přesuny firem do jiných velikostních skupin, se projeví i v dalších velikostních kategoriích.

Meziroční nejvýraznější nárůst byl zachycen v podnicích ve velikostní skupině se 100 až 199 zaměstnanců (nárůst o 20 podniků, o 12,0 %), s 1 až 5 pracovníky (přibylo 15 subjektů, zvýšení o 0,2 %) a s 250 až 499 zaměstnanci (zvýšení o 11 podniků, o 16,9 %). Naopak nejvýraznější pokles byl zaznamenán u skupiny se 6 až 9 zaměstnanci (o 48 subjektů, o 3,2 %) a u podniků se 200 až 250 zaměstnanci (o 13 subjektů, pokles o 33,3 %) Poklesy nebo přírůstky v ostatních početnostních skupinách se pohybovaly pod 4 subjekty.

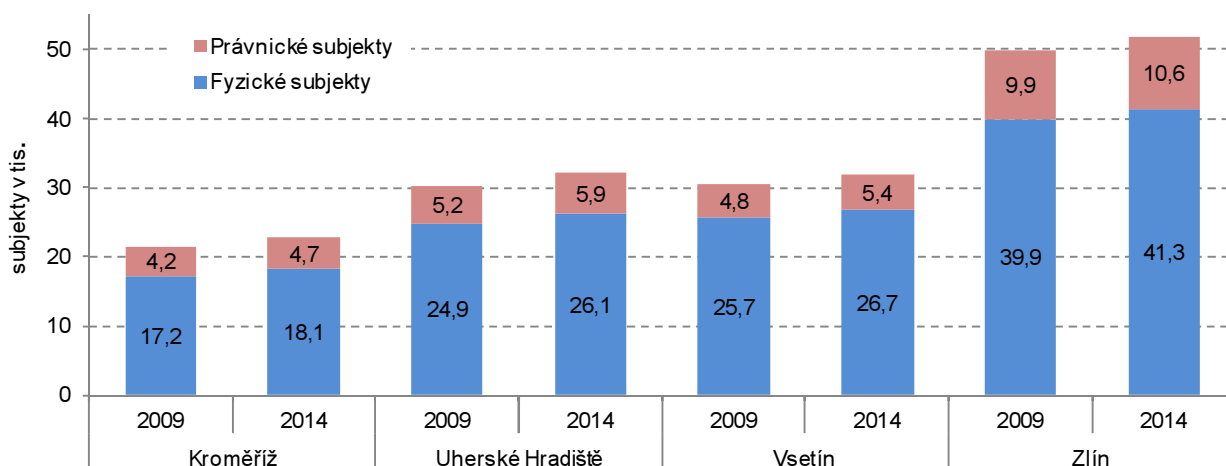
Nejvíce podnikatelských subjektů bylo registrováno v okrese Zlín

Z celkového počtu ekonomických subjektů se sídlem ve Zlínském v roce 2014 patřilo do okresu Zlín (52 tis. subjektů, tj. 37,4 %), dále pak do okresů Uherské Hradiště a Vsetín (shodně po 23,1 %) a nejméně do kroměřížského okresu (23 tis., tj. 16,4 %).

Stejně jako v kraji, tak i v jednotlivých okresech nejvíce subjektů připadla na fyzické osoby, z toho bylo nejvíce živnostníků. U právnických osob byly nejpočetnější skupinou obchodní společnosti, u kterých převažovaly společnosti s ručením omezeným.

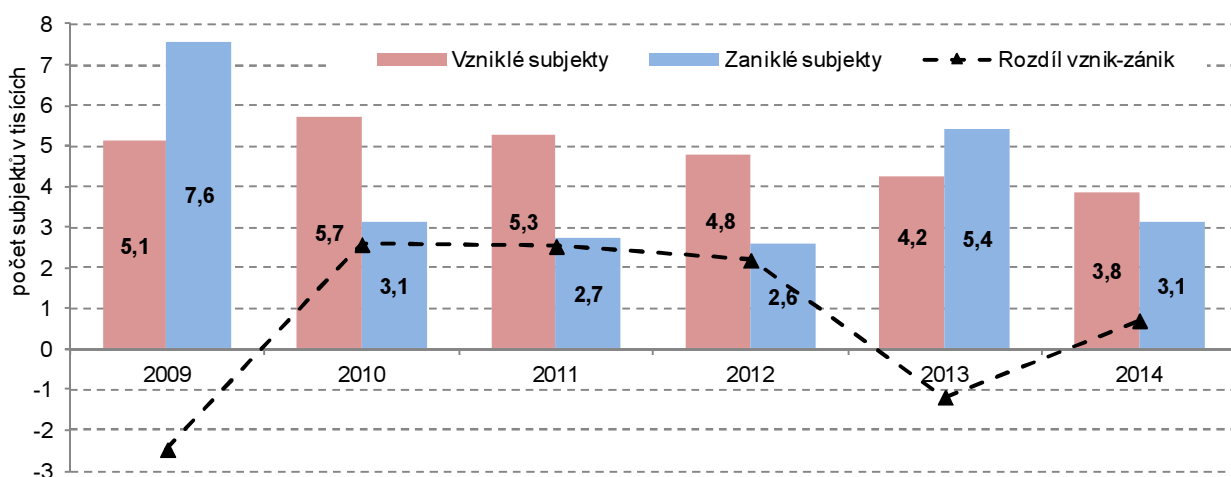
Během roku 2014 poklesl počet subjektů pouze v okrese Kroměříž (o 19 subjektů, o 0,1 %. V ostatních okresech se jejich počet zvýšil (nejvíce v okrese Zlín o 290 podnikatelských osob, o 0,6 %).

Graf 3.12 Podnikatelské subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

Ve všech okresech kraje se nejvíce subjektů zabývalo velko- a maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (přibližně 20 %). Druhé nejčastější činnosti byly z okruhu zpracovatelského průmyslu (13 až 16 %). Následovaly stavební činnosti (kolem 13 %) a dále pak profesní, vědecké a technické činnosti (8 až 12 %).

Graf 3.13 Vznik a zánik subjektů se sídlem ve Zlínském kraji k 31. 12.

Počet nově vzniklých podnikatelských subjektů klesl

Proti předchozím pěti letům počet nově vzniklých subjektů klesl. Ve srovnání s rokem 2013 se snížil o 9,2 % na 3 842. Nejčastější činností nově vzniklých subjektů byl stejně jako v předchozím roce velkoobchod kromě motorových vozidel (18,5 %). Nejvyšší okresní podíl subjektů s touto činností z celkových okresních nově vzniklých subjektů 23,4 % byl zjištěn v okrese Vsetín. Dalšími nejčastějšími činnostmi nově vzniklých subjektů se sídlem v kraji v roce 2014

byla specializovaná stavební činnost (8,2 % v kraji, nejvyšší okresní podíl 9,0 % byl ve vsetínském okrese), výstavba budov (3,4 % v kraji, okresní největší podíl 4,1 % opět zaznamenal vsetínský okres), ostatní profesní, vědecké a technické činnosti (5,1 % v kraji, největší podíl 7,7 % ve zlínském okrese), finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování (2,7 % v kraji, největší podíl 5,7 % v okrese Uherské Hradiště), poskytování ostatních osobních služeb (4,0 % v kraji, nejvyšší podíl 5,5 % v okrese Kroměříž) a stravování a pohostinství (4,8 % v kraji, největší podíl 6,1 % v kroměřížském okrese). Z oborů zpracovatelského průmyslu šlo především o výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (4,3 % v kraji, nejvyšší okresní podíl 5,9 % byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště), výroba oděvů (2,6 % v kraji, největší byl uherskohradištský podíl 3,1 %) a opravy a instalace strojů a zařízení (1,7 % v kraji, zlínský podíl 2,4 % byl největší).

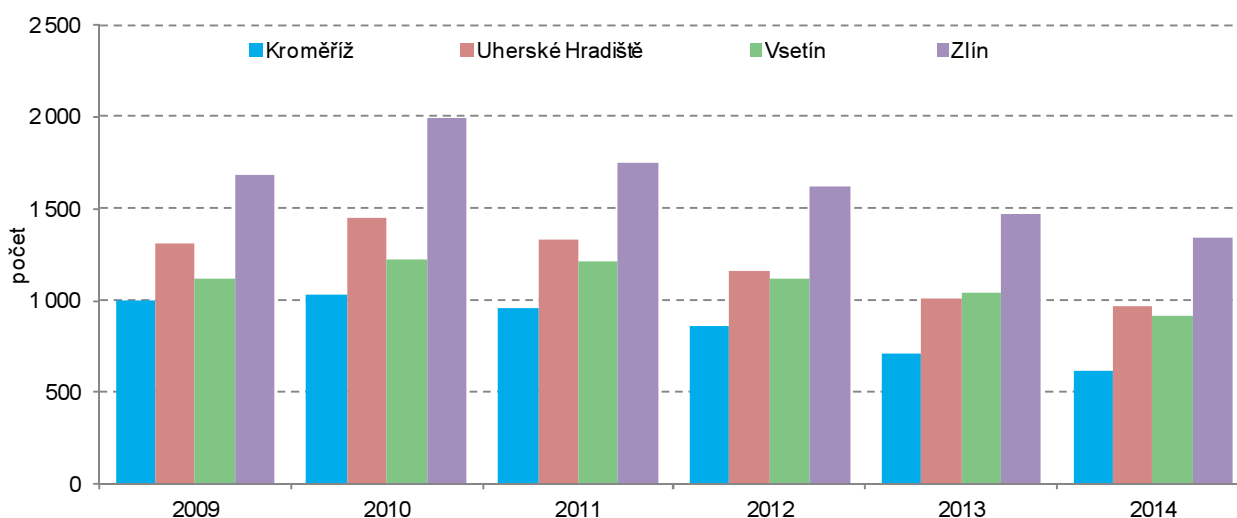
Počet zaniklých subjektů meziročně poklesl zhruba o polovinu

Počty zaniklých subjektů byly v jednotlivých letech rozkolísané. V roce 2009 byl jejich počet navýšen ještě administrativním zásahem (změna právních forem zemědělských subjektů). V roce 2013 zanikl proti předchozímu roku více jak dvojnásobek subjektů (o 110,1 %, a to na celkových 5 411). V následujícím roce se počet zaniklých subjektů snížil o 42 % na 3 133.

Největší počet zaniklých subjektů v roce 2014 podnikalo podle živnostenského zákona (83,1 %) a dále pak společností s ručením omezeným (6,5 %).

Nejčastěji se jednalo o subjekty, které počet zaměstnanců buď neuvedly (78,3 %) a nebo zaměstnance neměly (18,9 %).

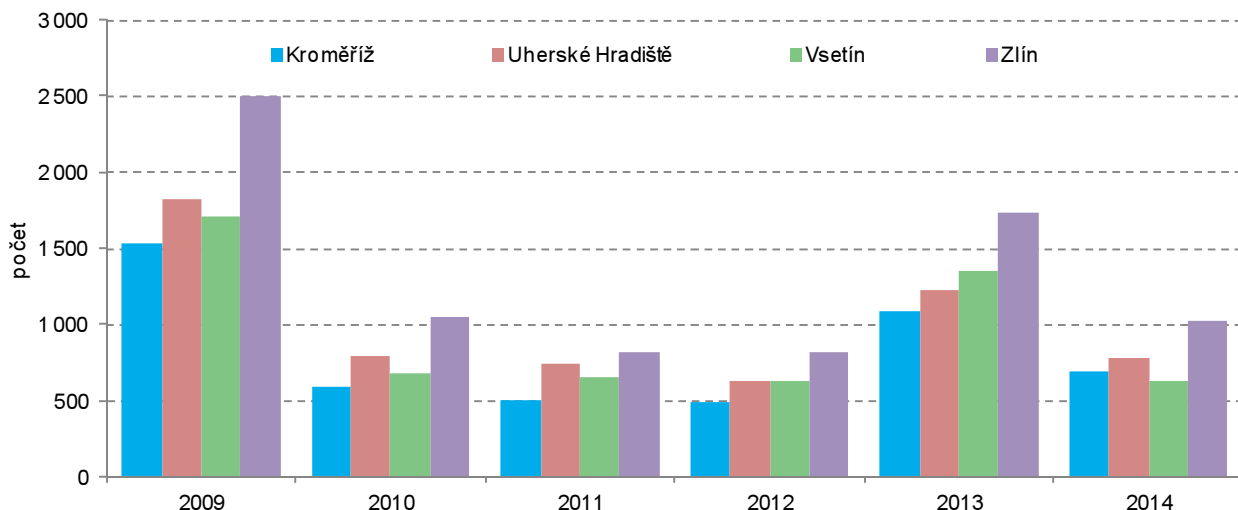
Graf 3.14 Vzniklé subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

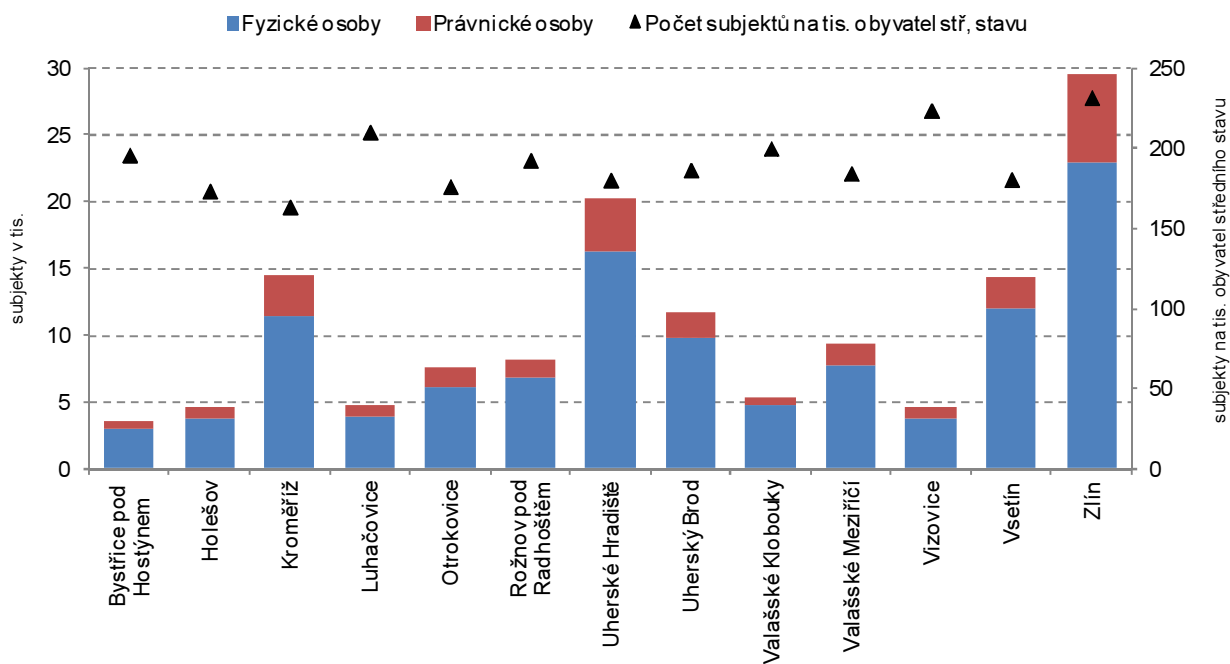
Zaniklé subjekty se nejčastěji zabývaly velkoobchodem, kromě motorových vozidel (13,1 % z celkového počtu zaniklých subjektů), maloobchodem kromě motorových vozidel (12,5 %), specializovanými stavebními činnostmi (9,2 %), výstavbou budov (5,7 %), stravováním a pohostinstvím (6,4 %), ostatními profesními, vědeckými a technickými činnostmi (3,3 %) a poskytováním ostatních osobních služeb (3,2 %). Z oborů zpracovatelského průmyslu ukončily svou činnost nejvíce subjekty s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (5,4 %) a se zpracováním dřeva, výrobou dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (2,3 %).

Nejvíce zaniklých subjektů z okresních celků bylo z činnostních oblastí velkoobchodu (17,4 % z okresu Uherské Hradiště), maloobchodu (13,5 % ve zlínském okrese), specializovaných stavebních činnostech (10,1 % na uherskohradištsku), výstavby budov (7,1 % na kroměřížsku) a výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (7,4 % v okrese Uherské Hradiště).

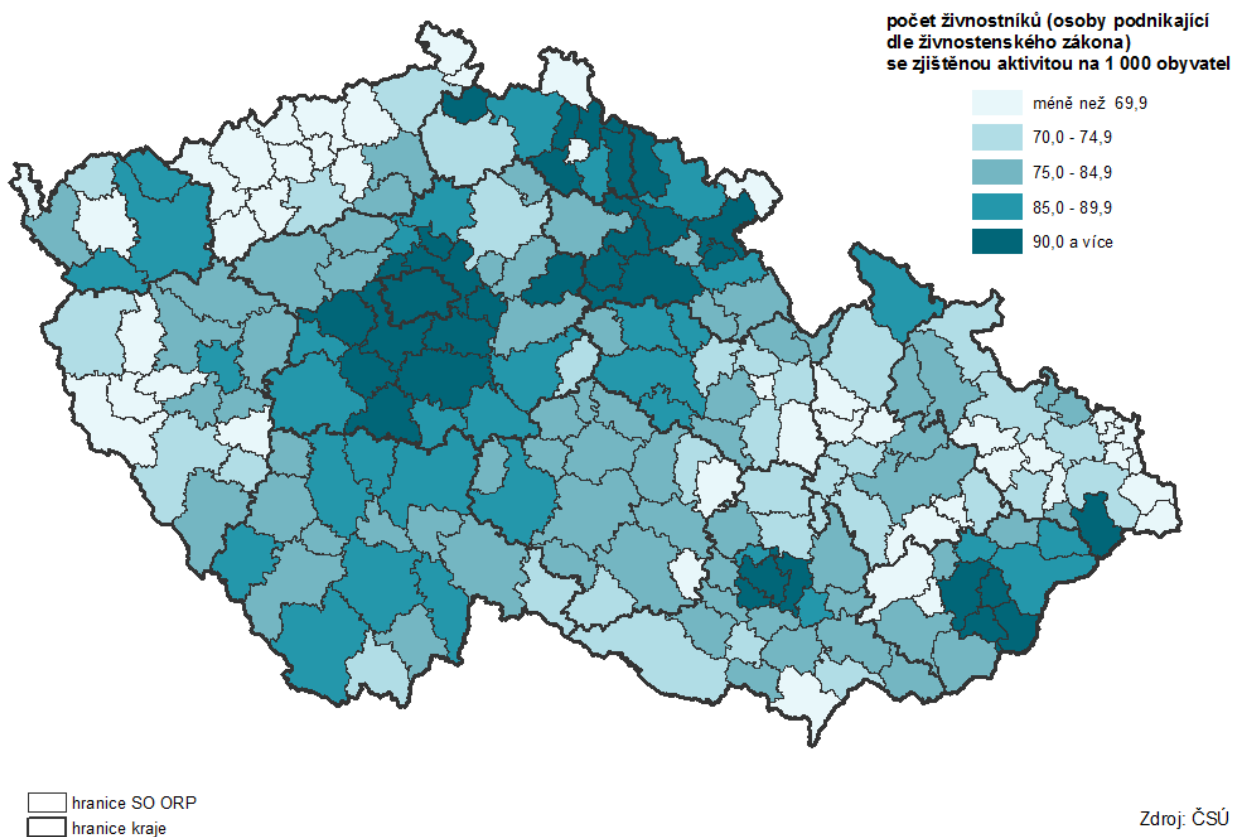
Graf 3.15 Zaniklé subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

Graf 3.16 Subjekty se sídlem ve Zlínském kraji podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností – stav k 31. 12. 2014

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2014

Zemědělství

V roce 2013 opět třetí nejnižší zemědělská produkce v ČR

Produkce zemědělského odvětví reprezentuje celkovou finální produkci zemědělství. Ze semidefinitivních výsledků v roce 2013 vyplývá, že produkce Zlínského kraje vzrostla proti roku 2012 o 6,9 % a proti roku 2009 vzrostla o 37,6 %. Z celkové produkce zemědělství ČR tvořila zlínská produkce v roce 2013 4,4 % a po krajích Karlovarském a Libereckém byla opět třetí nejnižší. Naopak nejvyšší měli v Hlavním městě Praha spolu se Středočeským krajem a v Jihomoravském kraji. Na celkové produkci v kraji se podílela rostlinná produkce 53,4 %, živočišná 42,8 % a produkce zemědělských služeb 1,4 %.

Snižování osevních ploch celkem se zastavilo

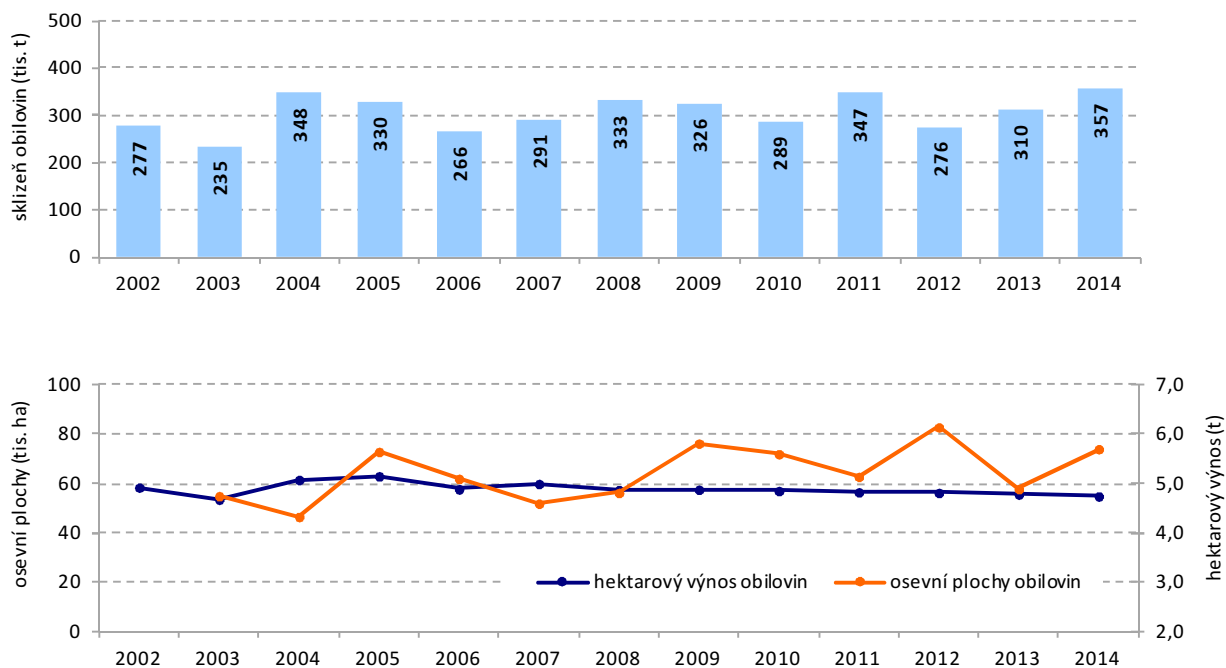
Pro zemědělství v kraji byl charakteristický trend snižování zemědělské půdy. V roce 2014 její velikost činila 192 967 ha a v celém pětiletém období došlo ke snížení o necelé jedno procento. Orná půda v roce 2014 tvořila 63,0 % a oproti roku 2009 se snížila o 2,3 %. Naopak nezemědělská půda se od počátku sledovaného období zvětšila, a to o necelé jedno procento.

V dlouhodobém horizontu se celkové osevní plochy v kraji snižovaly. Ve sledovaném 5-letém období se toto snížení takřka neprojevovalo, protože stav osevních ploch v roce 2014 se snížil na úroveň osevních ploch v roce 2009. Snížení 32,5 % bylo zaznamenáno u osevních ploch brambor a dále pak u obilovin o 4,6 %. Naopak nárůst byl zaznamenán u osevních ploch luskovin a to o 1,6 %, řepky o 22,4 % a u cukrovky technické o 65,9 %. Osevní plochy olejnin v roce 2014 zůstaly na úrovni roku 2009.

Z šetření osevů v roce 2014 bylo ve Zlínském kraji zjištěno, že z jednotlivých skupin plodin patřil největší podíl obilovinám (57,5 %), dále olejninám (18,9 %) a pícninám na orné půdě (19,1 %). Z obilovin největší podíl připadl na pšenici (61,4 %) a z olejnin na řepku (82,8 %).

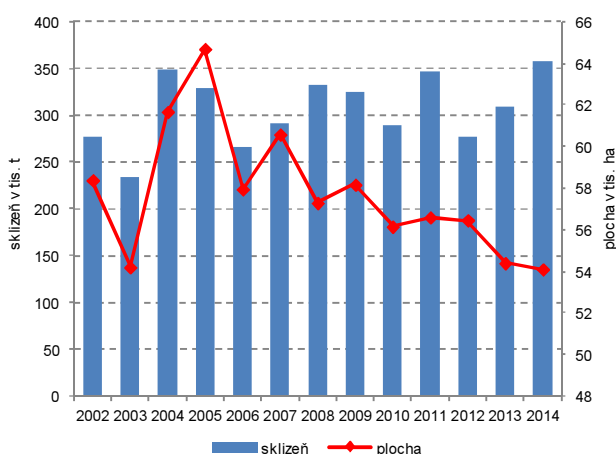
Graf 3.17 Sklizeň, osevní plochy a hektarový výnos obilovin ve Zlínském kraji

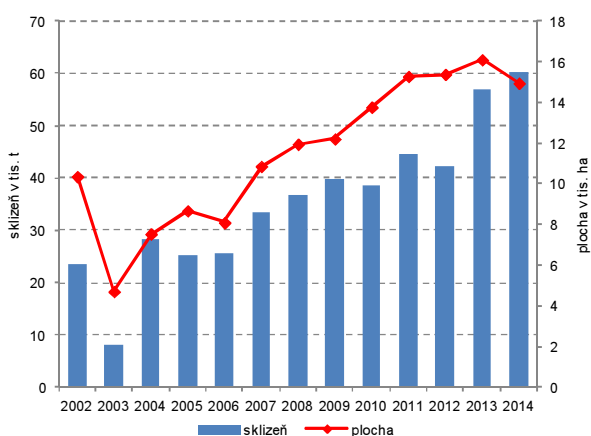
Oproti roku 2009 se zvedla sklizeň brambor o 30,1 %

Přestože se osevní plochy obilovin v roce 2014 oproti roku 2009 v kraji snížily, tak došlo k nárůstu sklizeň o 9,7 %. V loňském roce bylo sklizeno 357 tis. t obilí, což je o 47 tis. t obilí více, než v roce 2013 a o 32 tis. t obilí než v roce 2009. Výnosy v roce 2014 vzrostly na 6,61 t/ha, což bylo ve sledovaném období o 18 % více. Z obilovin v roce 2014 bylo sklizeno nejvíce pšenice a to 223 tis. t. a její výnos byl v celém pětiletém období nejvyšší. Vloni taktéž se dařilo luskovinám. Sklizeny jich bylo 1 385 t, což bylo opět nejvíce za pět let (nárůst o 13,6 %). V roce 2013 byla nejnižší sklizeň brambor od roku 2000. Loni se sice zvýšila o 30,1 %, ovšem ani to nestačilo a za sledované období klesla bezmála o 27 %. Naopak výnos brambor byl vyšší o 8,41 %. Velmi se dařilo řepce, sklizeny bylo o 51,1 % více než v roce 2009 a výnos byl vloni za celé období nejvyšší (nárůst o 23,5 %).

Graf 3.18 Obiloviny celkem

Graf 3.19 Řepka

V pětiletém období došlo k nárůstu počtu prasat o 106,0 %

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4., vyplývá, že snižování stavů, které bylo v posledních letech, se v roce 2014 zastavilo. Stav skotu byl v roce 2014 nejvyšší. Celkově za pětileté období došlo k nárůstu o 5,2 %. V roce 2014 se v kraji chovalo přes 60 tis. kusů skotu a jeho podíl činil 4,4 % z republikového celku. Stavů krav za toto období vzrostly o 2,2 %. Průměrný stav krav v roce 2014 činil ve Zlínském kraji 26,9 tis. kusů a meziročně se tak zvýšil o 632 kusů (o 2,4 %). Objem vyrobeného

mléka se zvýšil o 5,2 % na 152,2 mil. l. Průměrná denní dojivost v kraji se zvýšila z 21,95 l v roce 2013 na 22,59 l mléka v roce 2014. V loni se v kraji narodilo celkem 25,8 tis. telat, což bylo o 2,9 % více než v předchozím roce. Odchováno bylo 24,6 tis. telat (nárůst o 4,0 %). V přepočtu na 100 krav se v kraji narodilo 95,8 telat a bylo tak zaznamenáno meziroční zvýšení o 0,5 %. Nárůst byl zaznamenán také u odchovaných telat na 100 krav, a to o 1,5 % na 91,7 telat.

Nejvýrazněji se během posledních let snižovaly počty drůbeže. V roce 2011 byl jejich stav nejnižší. Od roku 2012 se každým rokem počet drůbeže zvyšuje. Přesto během pětiletého sledovaného období jejich počet klesl o 5,6 %. Stav drůbeže ve Zlínském kraji k 31. prosinci 2014 se proti srovnatelnému období předchozího roku zvýšil téměř o čtvrtinu, tj. o 148,7 tis. kusů (o 24,1 %) na 765,6 tis. kusů. Podíl kraje na celkovém stavu drůbeže v celé republice ke stejnému termínu meziročně vzrostl o 0,7 procentního bodu a dosáhl 3,6 %. V žebříčku republikových podílů mezi kraji se tak Zlínský kraj posunul z 9. místa v roce 2013 na 8. pozici v roce 2014.

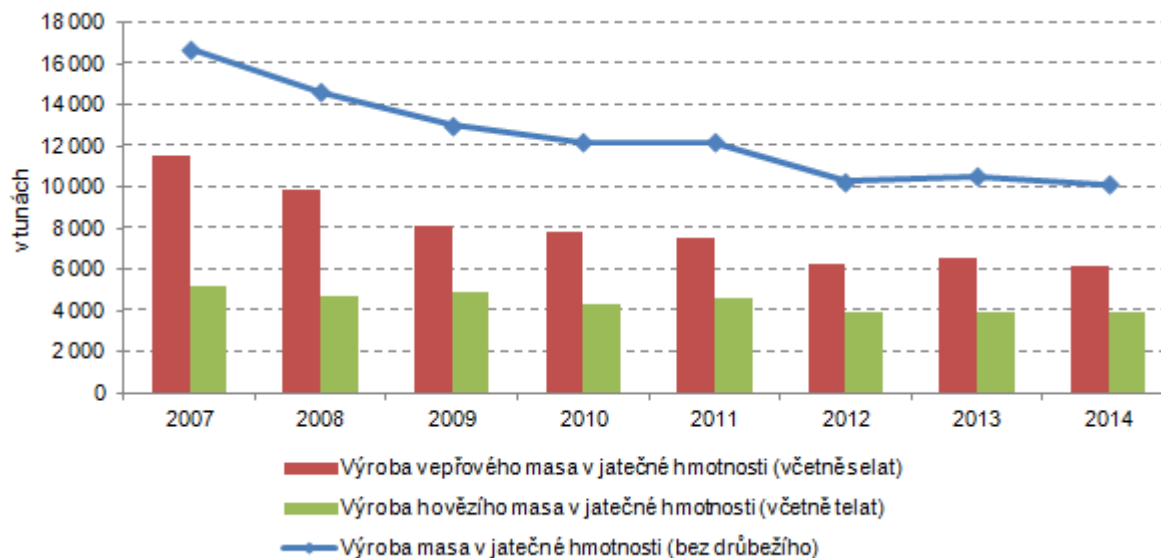
Stav prasat v roce 2009 byl nejmenší od roku 2000 a dosáhl počtu 54,5 tis. V roce 2010 se stav prasat v kraji sice zvýšil na 75 tisíc, ale v roce 2011 a 2012 byl opět zaznamenán pokles na konečných 59,5 tis. kusů. V roce 2013 došlo k výraznému přírůstku. Stav prasat se meziročně takřka zdvojnásobily. V loňském roce došlo opět ke snížení (meziroční pokles o 10,2 tis. kusů tj. o 9,8 %). Tento pokles byl mezi kraji nejvýraznější. V kraji se chovalo 94,1 tis. kusů prasat, což je 5,9 % z chovu v celé republice. Ve sledovaném pětiletém období došlo k nárůstu počtu prasat o 106,0 %.

Počty koní a hříbat byly během sledovaných pěti let velmi kolísavé. V roce 2012 byl jejich počet nejvyšší (2 072). V dalších letech už docházelo jen k jejich snižování. V roce 2014 bylo v kraji 1 657 koní a hříbat (meziroční snížení o 6,6 %). Přesto se celkově jejich stavy za hodnocené období zvýšily o 3,7 %. Republikový podíl na počtu koní byl mezi kraji pátým nejnižším a dosáhl 5,6 %.

Počet ovcí a beranů od roku 2009 až do roku 2013 byl neustále na vzestupu. Loni došlo k jejich mírnému snížení o 61 kusů tj. o 0,3 %. Republikový podíl ovcí a beranů tak v roce 2014 dosáhl v kraji 9,8 %. Vyšší podíl ovcí a beranů byl v tomto roce zjištěn jen v Jihočeském kraji (podíl 12,9 %) a ve společně hodnocené Praze a Středočeském kraji (11,3 %). Za sledované období byl vypočten přírůstek ovcí a beranů o 18,2 %.

Výroba mléka, která má podle situace na trhu dlouhodobě výkyvy, byla v roce 2014 nejvyšší. Celkově ve sledovaném období vzrostla o 12,1 %. Průměrná roční dojivost krávy v litrech v jednotlivých letech stoupala. V roce 2014 činila 8 245,9 l a byla nejvyšší v ČR. Snáška konzumních vajec od roku 2010 v kraji neustále klesala (pokles o 30,8 %). V roce 2013 byla nejnižší. Dalším rokem stoupla o 4,3 % na 39 026 tis. kusů. Na celorepublikové úrovni se Zlínský kraj podílel 3,0 % a byl to sedmý nejnižší podíl mezi kraji.

Graf 3.20 Výroba masa ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2014

V roce 2014 zaznamenala produkce masa opět mírné snížení

Od roku 2009 do roku 2012 výroba masa v kraji trvale klesala. V roce 2013 zaznamenala mírné zvýšení, ale v dalším roce došlo opět ke snížení. Během pětiletého období došlo k celkovému snížení o 22,1 %. Nejvýraznější, 23,1% propad, byl zaznamenán u vepřového masa.

V produkci masa zaznamenal kraj v roce 2014 mírný pokles (o 4,0 %). Podíl Zlínského kraje na celorepublikové produkci během pěti let klesl o 0,2 procentního bodu, a to z 3,6 % v roce 2009 na 3,4 % v roce 2014.

Během roku 2014 bylo v kraji celkem poráženo 16,4 tis. kusů skotu. Proti předchozímu roku to bylo o 72 kusů, tj. o 0,4 %, méně. Pokles porážek byl zaznamenán u všech kategorií skotu. Nejvýraznější snížení bylo zachyceno u býků (o 4,2 %) a nejnižší u krav (0,2 %). K meziročnímu úbytku došlo i u prasat (o 7,3 %). K nárůstu poražených kusů došlo u ovcí včetně jehňat (o 37,8 %).

Celkem bylo v kraji za rok 2014 vyprodukováno 3 901 tun hovězího masa (vč. telecího) v jatečné hmotnosti, což v porovnání s předchozím rokem znamená pokles o 1,3 %. Průměrná živá hmotnost jednoho poraženého kusu skotu v kraji v tomto roce činila 454,3 kg (republikový průměr poraženého kusu skotu 549,7 kg). Podíl výroby hovězího masa na celkové produkci masa v kraji ve sledovaném období vzrostl z 37,5 % v roce 2013 na 38,5 % v roce 2014. Podíl Zlínského kraje na republikové produkci hovězího masa se mírně snížil, a to z 6,1 % v roce 2013 na 6,0 % ve sledovaném roce.

V loni bylo v kraji poráženo 71,7 tis. kusů prasat (bez prasnic a kanců), což znamená pokles proti předchozímu roku o 5,6 tis. kusů (o 7,3 %). Celkem bylo vyprodukováno 6,2 tis. tun vepřového masa v jatečné hmotnosti, tj. meziroční snížení o 372 t (o 5,7 %). Průměrná živá hmotnost prasete (bez prasnic a kanců) dosáhla 108,0 kg (průměrná živá hmotnost prasete v ČR 112,5 kg). Podíl vyrobeného vepřového masa na celkovém množství masa za celý rok 2014 ve Zlínském kraji se snížil z 62,3 % v roce 2013 na 61,2 %. Zlínský podíl na republikové výrobě vepřového masa se za sledované období snížil o 0,2 procentního bodu na 2,6 %.

V průběhu roku 2014 bylo v kraji poráženo 718 ovcí včetně jehňat (meziroční nárůst o 37,8 %). Proti minulému roku došlo ve výrobě skopového masa ke zvýšení o 16,9 %.

Lesnictví

Těžba dřeva od roku 2009 stoupla o 16,1 %

Zlínský kraj měl v roce 2014 zalesněno celkem 157 701 ha půdy, což je na stejné úrovni jako v roce 2013 a zařadil se tak na deváté místo mezi kraji. Obnova lesů, tzv. zalesňování, bylo v roce 2014 proti roku 2013 nižší o 19,5 %. Provedeno bylo na ploše 937 ha, což bylo třetí nejmenší zalesnění mezi kraji ČR. Od roku 2009 se snížila obnova lesů o 8,5 %. Loni se zalesňovalo z 54,9 % jehličnany (z toho 89,3 % smrky, 1,6 % borovicemi a 6,2 % jedlemi) a ze 45,1 %

listnatými stromy (z 54,1 % buky a 35,7 % duby).

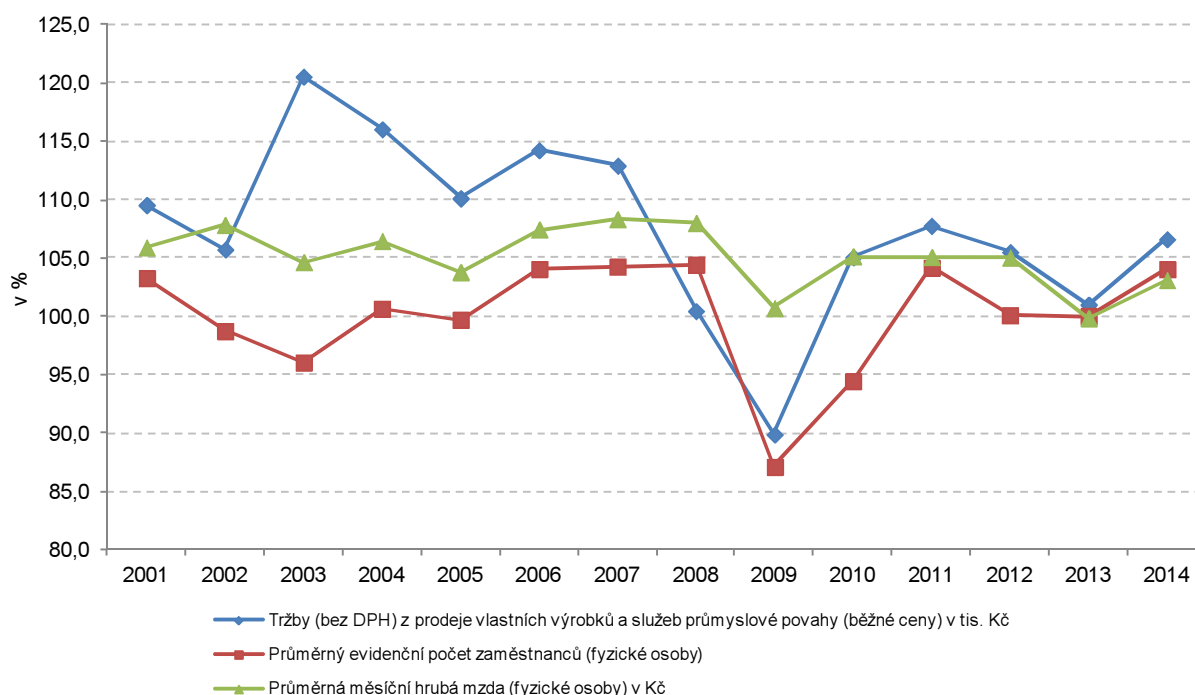
Těžba dřeva od roku 2009 vzrostla o 16,1 %. V roce 2014 bylo vytěženo 1,1 mil. m³ b.k. dřeva, což je o 1,0 % méně než v předchozím roce. Ze 71,9 % se jednalo o jehličnany (z nichž 88,1 % tvořily smrky). Jen 28,1 % těžby dělaly listnaté stromy, z toho 69,2 % byly buky a 13,9 % duby. Proti roku 2013 stoupla zpracovaná nahodilá těžba o 68,1 %. Z vytěžených 445,4 m³ b.k. připadlo na živelné příčiny 70,1 % a na hmyzové 17,4 %.

Průmysl

I v roce 2014 mírně vzrostl počet zaměstnanců

V kraji sídlilo 162 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což je o 1,8 % méně než v roce 2013, ale o 18,0 % méně za celé sledované období. Průmyslová odvětví zaměstnávala 48 210 zaměstnanců (průměrný evidenční přepočtený počet), to je proti roku 2009 o 2,6 % více. Do roku 2011 počet zaměstnanců klesal, zlom nastal v roce 2012, kdy začal pomalu růst.

Graf 3.21 Indexy meziročního vývoje základních ukazatelů průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji

Mzdy v průmyslových podnicích meziročně vzrostly

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v těchto podnicích se naopak zvyšovala až do roku 2012. V roce 2013 činila 24 966 Kč, byla tak o 30 Kč menší než v předešlém roce. Loni měli v kraji zaměstnanci průmyslových podniků průměrnou mzdu 25 750 Kč (nárůst o 784 Kč, o 3,1 %). V porovnání s republikovým průměrem mezd byla nižší o 2 470 Kč. Rozdíl mezi nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdou, kterou měli zaměstnanci sledovaných průmyslových podniků v kraji Hlavní město Praha, byla zlínská o 9 266 Kč nižší. Během celého sledovaného období mzdy ve Zlínském kraji vzrostly o 19,6 %.

Nejvyšší tržby za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích od roku 2009 rostly a zvýšily se tak o 28,8 %. V loňském roce přesáhly částku 163 miliard, tím byly nejvyšší za celé sledované období. Oproti předchozímu roku 2013 vzrostly o 6,6 %.

Rostou tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb

Obdobně jako tržby za prodej vlastních výrobků a služeb jsou na tom tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy. Od roku 2009 se zvýšily o 45,3 %. V roce 2014 zaznamenaly meziroční nárůst o 8,4 % (v ČR nárůst o 8,6 %). Přímý vývoz se na tržbách průmyslu kraje podílel 52,7 %, v ČR 60,1 %.

Rostou tržby i mzdy ve zpracovatelském průmyslu

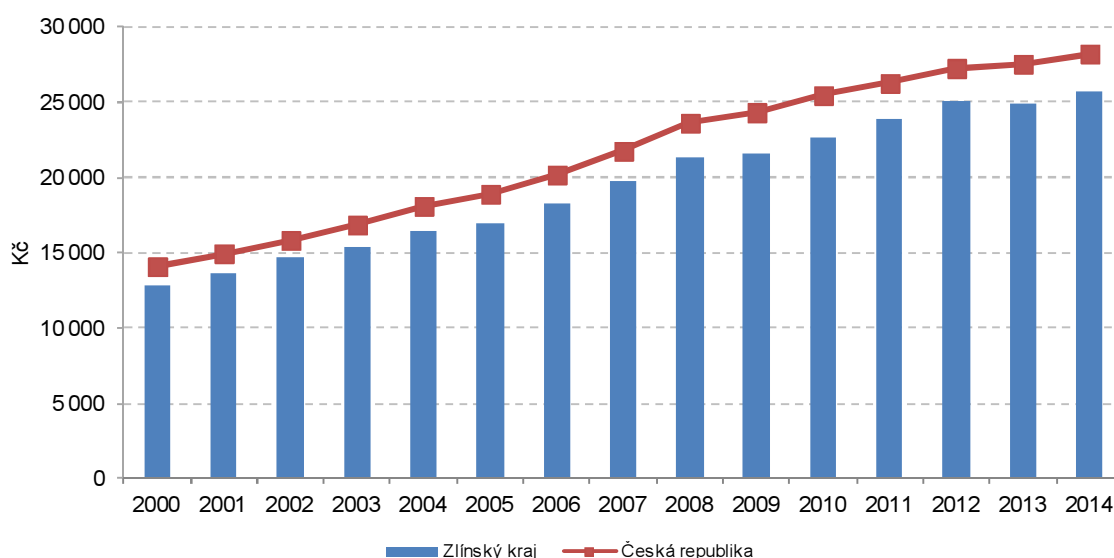
V roce 2014 podnikalo ve zpracovatelském průmyslu 157 podnikajících subjektů, což je o 3 podniky méně, než v roce 2013. Jejich tržby činily více jak 160 mil. Kč a proti předešlému roku zaznamenaly nárůst o 6,7 %. K největšímu zvýšení došlo ve výrobě elektrických zařízení o 16,7 % a dále pak ve výrobě

motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů o 13,7 %. V odvětvích jako jsou výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení došlo k poklesu tržeb o 13,9 %.

Stejně jak rostly tržby ve zpracovatelském průmyslu, rostly i tržby bez DPH za přímý vývoz zpracovatelského průmyslu. Jejich meziroční nárůst byl zaznamenán o 8,4 %. Nejvíce vzrostly ve výrobě motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a to o 22,9 % a dále pak ve výrobě potravinářských výrobků o 21,0 %. Naopak největší pokles zaznamenala výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 14,2 %), dále pak ve výrobě strojů a zařízení j. n. o 5,3 %.

Podniky ve zpracovatelském průmyslu v roce 2014 zaměstnávaly 47 505 zaměstnanců, což bylo o 4,2 % více než v předešlém roce. Nejvíce vzrostl počet zaměstnanců ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení a to o 10,2 %. Naopak největší pokles počtu zaměstnanců zaznamenala výroba usní a souvisejících výrobků (o 13,4 %). Zaměstnanci ve zpracovatelském průmyslu měli průměrnou měsíční mzdu 25 711 Kč, která byla ve srovnání s rokem 2013 vyšší o 787 Kč, tj. o 3,2 %. Bezmála o 9 % vzrostla mzda zaměstnancům ve výrobě usní a souvisejících výrobků. Naopak jako jediným se o 2,0 % snížila mzda zaměstnancům pracujícím ve výrobě elektrických zařízení.

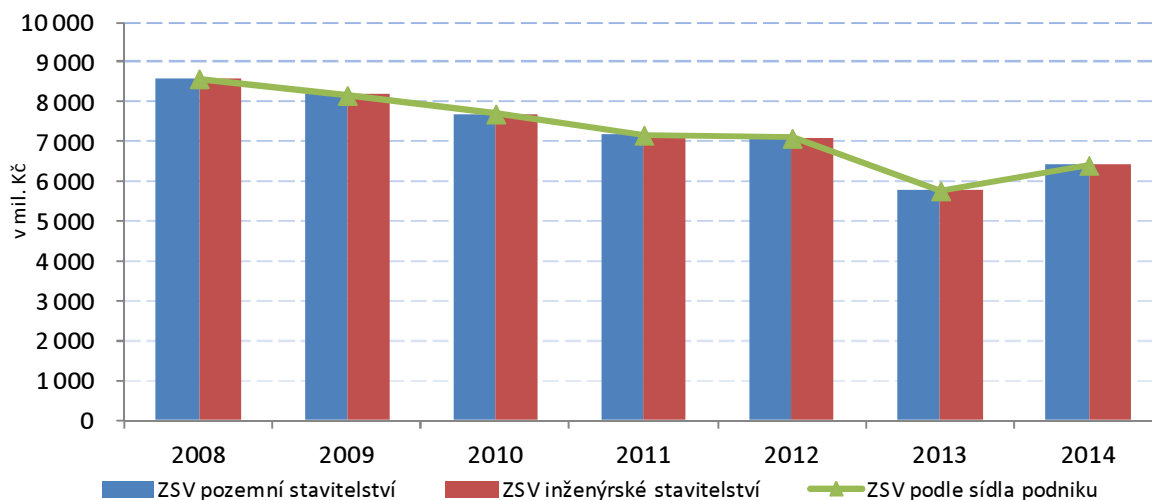
Graf 3.22 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v průmyslových podnicích v letech 2000 až 2014 ve Zlínském kraji a ČR

Stavebnictví
Opět došlo ke snížení počtu zaměstnanců

Ve 43 stavebních firmách s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji bylo v roce 2014 zaměstnáno 4 727 osob, což je o 0,5 % méně než v předešlém roce. Jejich počet se během sledovaného období snížil o 14,7 %. Průměrná měsíční mzda ve stavebnictví do roku 2009 stoupala, od roku 2010 měla klesající tendenci a až v roce 2014 opět stoupla. Během 5 let ovšem vzrostla o 2,0 % a v posledním roce dosáhla na 25 693 Kč. Oproti roku 2013 se zvýšila o 6,2 % a byla pátá nejnižší v ČR. Nižší mzdu měli zaměstnanci v kraji Karlovarském, Královéhradeckém, Olomouckém a Moravskoslezském. Od nejnižší mzdy, kterou měli zaměstnanci v kraji Karlovarském, dostávali zaměstnanci ve Zlínském kraji více o 4 256 Kč. V porovnání s průměrnou republikovou mzdou byli na tom zaměstnanci zlínských podniků hůře o 4 083 Kč.

Graf 3.23 Základní stavební výroba (ZSV) podle sídla podniku ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2014

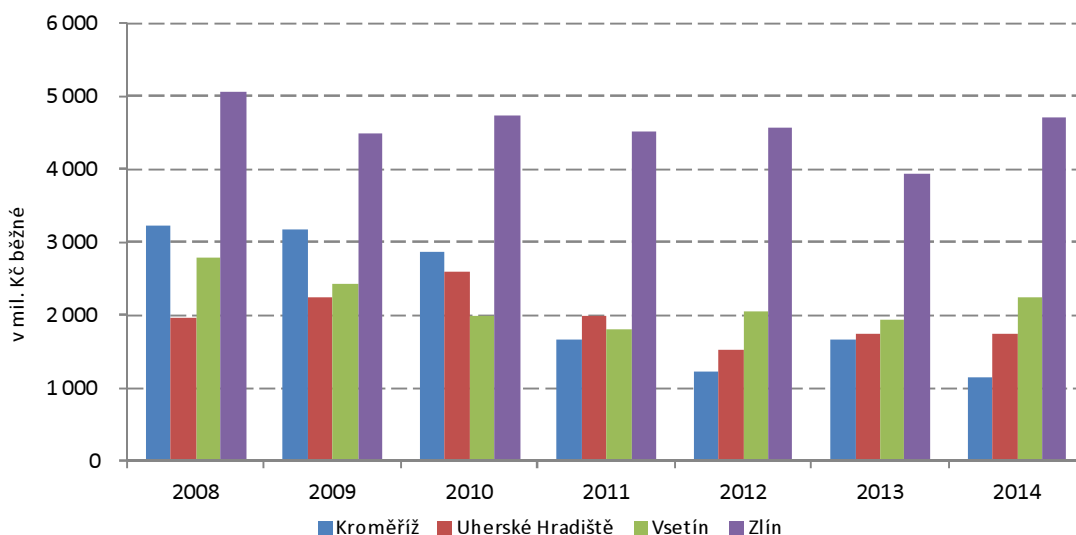

Objem základní stavební výroby v roce 2014 vzrostl

Objem základní stavební výroby (ZSV) měl od počátku sledovaného období klesající tendenci. Teprve v loňu vzrostl meziročně o 11,2 %. Pokles za celé sledované období činil 21,5 %. Objem ZSV u pozemního stavitelství v kraji měl stejný trend a během pětiletého období klesl o 15,1 %. V roce 2014 meziročně stoupl o 8,3 %. Naprosto stejnou tendenci měl objem ZSV u inženýrského stavitelství, který během pěti let klesl o 32,6 % a naopak meziročně vzrostl o 14,6 %. V roce 2014 se na objemu ZSV podílel 44,1 %.

Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle okresu místa stavby za subjekty s více jak 20 zaměstnanci od roku 2009 měly klesající tendenci do roku 2014, kde došlo meziročnímu nárůstu o 5,9 %. Pokles ve sledovaném období činil 20,3 %.

Graf 3.24 Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle okresu místa stavby v okresech Zlínského kraje v letech 2008 - 2014

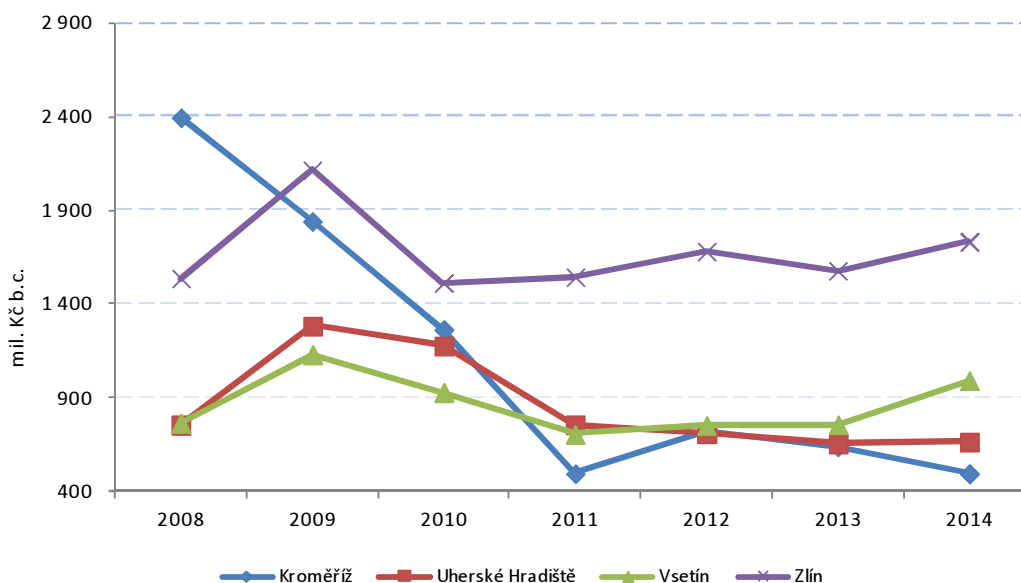

Práce na stavbách začaly stoupat

Na stavbách ve Zlínském kraji byly v roce 2014 provedeny stavební práce v hodnotě 10,8 mld. Kč, což představuje 4,5 % z objemu prací provedených v ČR.

Graf 3.25 Stavební práce pro veřejného zadavatele v okresech Zlínského kraje v letech 2008 – 2014

Čtvrtá nejnižší stavební aktivita V přepočtu na jednoho obyvatele je stavební aktivita v kraji ve srovnání s republikou čtvrtá nejnižší. Nižší aktivita byla zaznamenána již jen v kraji Středočeském, Libereckém a Olomouckém.

Dlouhodobě nižší objem stavebních prací byl lokalizován v okrese Uherské Hradiště, naopak vyšší stavební aktivitu než je krajský průměr měl okres Zlín.

Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji v roce 2014 mírně vzrostl

Z objemu provedených stavebních prací v kraji v roce 2014 připadá 39,6 % pro veřejné zadavatele. V průběhu sledovaného období objem těchto prací klesl o 23,9 %. Největší podíl prací pro veřejné zadavatele v letech 2009 – 2014 byl realizován v okrese Zlín. V okrese Kroměříž byl zaznamenán největší propad těchto prací a to o 73,0 %

Stavební povolení Klesají počty stavebních povolení a taktéž celková orientační hodnota staveb

Stavební úřady na území kraje vydaly během roku 2014 celkem 3 751 stavebních povolení v orientační hodnotě staveb 9 814 mil Kč. Ve srovnání s předchozím rokem počet stavebních povolení klesl o 271 (tj. o 6,7 %) a orientační hodnota staveb se meziročně snížila o 0,9 %. Naopak průměrná hodnota jednoho stavebního povolení vzrostla z 2 461 tis. Kč v roce 2013 na 2 616 tis. Kč v roce 2014. Největší podíl na celkovém počtu stavebních povolení měly stavby – budovy 57,8 %. Podíl staveb na ochranu životního prostředí činil 16,6 % a u ostatních staveb 25,6 %. Na celkovém počtu stavebních povolení na budovy převažoval podíl změn dokončených staveb nad novou výstavbou o 12,8 procentního bodu.

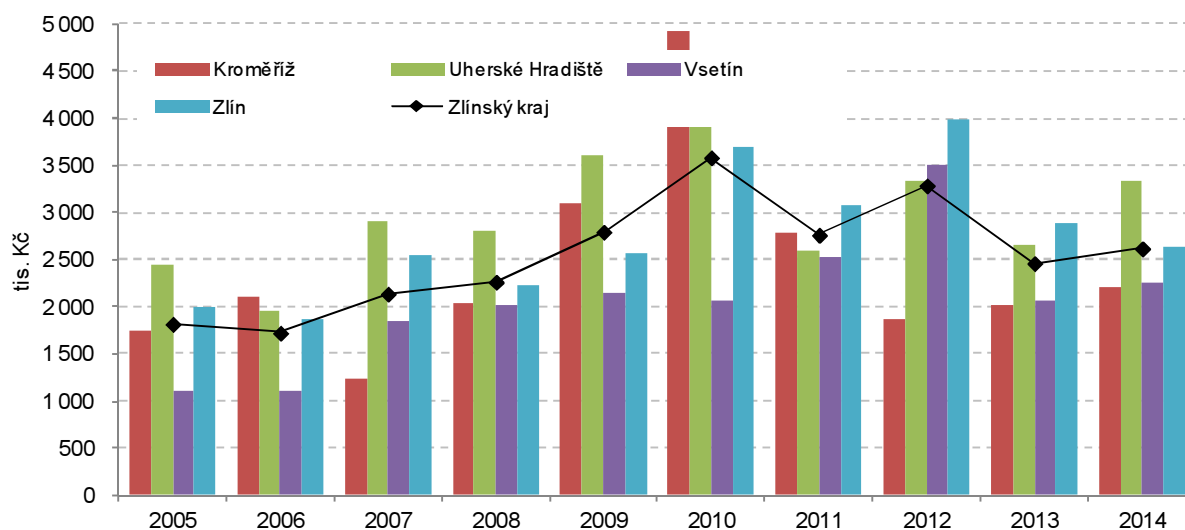
Zatímco počet vydaných stavebních povolení neustále ve sledovaném období klesal, celková orientační hodnota staveb, na něž byla vydána stavební povolení a ohlášení v letech 2008 až 2010, výrazně stoupla (o 20,3 %) zejména na stavby nebytových budov a stavby na ochranu životního prostředí. V roce 2011 nastal zlom a celková orientační hodnota staveb meziročně klesla o 24,0 %, nejvíce u staveb na ochranu životního prostředí a to bezmála o 67 %. V roce 2012 opět hodnota staveb vzrostla o 6,5 %. A od roku 2013 opět klesla. Za celé pětileté období orientační hodnota staveb klesla z 15 549 mld. Kč v roce 2009 na 9 814 mld. Kč v roce 2014 (pokles o 36,9 %).

Meziročně vzrostla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení

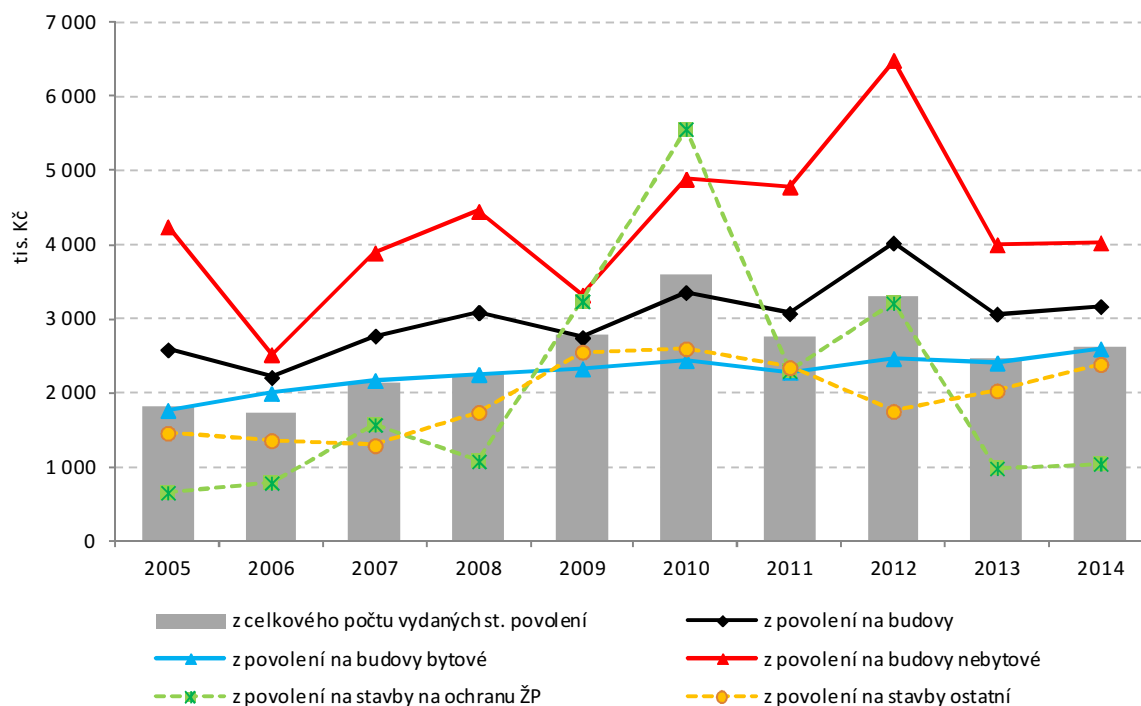
Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení v letech 2009 až 2014 klesla z 2 793 tis. Kč v roce 2009 na 2 616 tis. Kč v roce 2014 (o 6,3 %). Oproti roku 2013 naopak vzrostla o 6,3 %, přesto byla druhá nejnižší ve sledovaném období.

Ve dvou okresech Zlínského kraje byla situace stejná, jako v kraji. K největšímu poklesu došlo v okrese Kroměříž a to o 28,4 % a naopak k největšímu nárůstu došlo v okrese Vsetín o 4,6 %.

Graf 3.26 Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení ve Zlínském kraji

Graf 3.27 Průměrné orientační hodnoty povolených staveb podle druhu ve Zlínském kraji

Bytová výstavba

Mírné oživení bytové výstavby

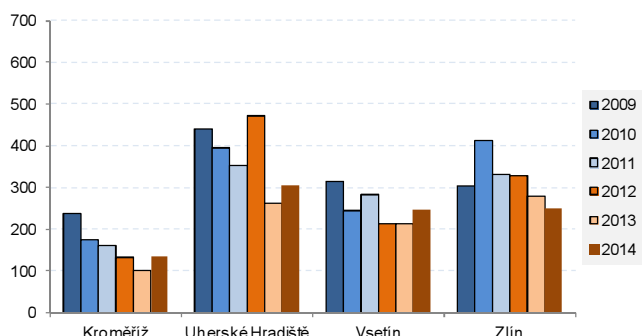
Po útlumu bytové výstavby v roce 2013 došlo v uplynulém roce k mírnému oživení. Počet dokončených bytů vzrostl o 1,8 %, zahájených o 10,2 %. Přesto počet dokončených bytů v roce 2014 představuje 43 % a zahájených 72 % úroveň roku 2009. V přepočtu na tis. obyvatel připadlo v kraji 1,38 dokončených a 1,61 zahájených bytů. Tyto hodnoty jsou pod úrovní republikových dat a v mezikrajském srovnání řadí kraj na 12. a 13. místo v počtu dokončených/zahájených bytů. Z okresů kraje byl stejný vývoj, tedy nárůst dokončených i zahájených bytů, zaznamenán pouze v okrese Vsetín.

Propad počtu dokončených bytů v bytových domech

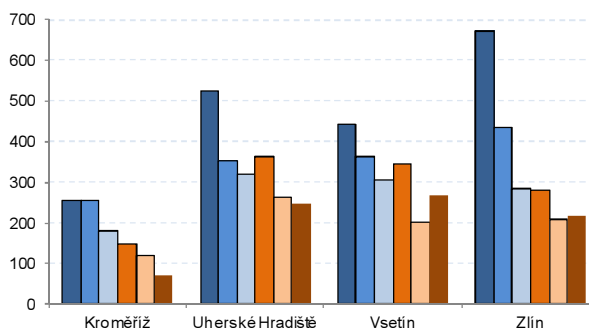
V průběhu minulého roku bylo dokončeno 806 bytů, z toho více než tři čtvrtiny v rodinných domech. 629 bytů v nově postavených rodinných domech znamená meziroční nárůst o 3,8 %. Další 70 bytů přibýlo v nástavbách a přístavbách

k rodinným domům. U bytových domů došlo k výraznému poklesu, a to o 52 %. Bylo dokončeno 37 bytů, a to 31 v okrese Uherské Hradiště a 6 v okrese Zlín. Ve stejných okresech vzniklo dalších 43 bytů v nástavbách k bytovým domům.

Graf 3.28 Zahájené byty podle okresů

Graf 3.29 Dokončené byty podle okresů

Meziroční nárůst průměrné obytné plochy bytu o 1,3 %

Obytná plocha bytů se neustále zvyšuje. V roce 2009 byla průměrná obytná plocha bytu 77,5 m², v roce 2014 již 90,1 m² a mezi kraji to byla druhá nejvyšší hodnota. V rodinných domech obytná plocha bytu za stejné období vzrostla z 96,9 m² na 99,1 m² v roce 2013 a v následujícím roce se již nezměnila. Hodnota bytu (v rodinném domě bez nástaveb a přístaveb) rostla do roku 2012, kdy dosáhla nejvyšší hodnoty (3 234 tis. Kč). V následujícím roce začala klesat, až na 3 170 tis. Kč v roce 2014. Mezi kraji je to uprostřed v rozmezí od 2 969 po 5 493 tis. Kč.

Zahájena výstavba 44 bytů v domovech – penziencech pro seniory

V domovech - penziencech a domovech pro seniory nebyl v uplynulém roce dokončen žádný byt, bylo však započato s výstavbou, a to 37 bytů v okrese Vsetín a 7 bytů v okrese Uh. Hradiště. V celém sledovaném období bylo dokončeno 31 bytů v okrese Kroměříž a 34 bytů v okrese Uherské Hradiště.

Nejvíce dokončených bytů v krajském městě

Zhruba desetina z bytů dokončených v kraji připadala v letech 2009-2014 na krajské město (746). Následovala města Uherské Hradiště s 594 byty, Kroměříž (417), Valašské Meziříčí (206) a Rožnov pod Radhoštěm (189). Za další města kraje s nejvyššími počty dokončených bytů (Uherský Brod, Vsetín, Otrokovice, Vizovice a Zubří) se zařadily se 75 byty obce Zašová a Dolní Němčí, za nimi následovala Nivnice (71).

Vysoká intenzita bytové výstavby v některých malých obcích

V přepočtu na tis. obyvatel znamená 746 dokončených bytů v krajském městě (v období 2009-2014) v průměru 1,7 dokončených bytů ročně. Ve srovnání s tím se jako vysoká jeví intenzita bytové výstavby 8 a 7 dokončených bytů na tis. obyv. v obcích Jarohněvice a Machová. Těsně pod hranicí 7 bytů ročně byly obce Horní Lhota a Mikulůvka. Naproti tomu ve 14 obcích kraje nebyl v daném období dokončen ani jeden byt. Jedná se o malé obce, ve kterých počet obyvatel v roce 2014 nedosáhl hranice 500 osob, převážně z kroměřížského okresu.

Plynulost výstavby klesla

Zatímco na počátku sledovaného pětiletého období převyšoval počet dokončených bytů počet zahájených, od roku 2011 je tomu naopak. V roce 2012 dosáhl ukazatel plynulosti bytové výstavby v kraji téměř optimální hranice (99,3), pak následoval pokles až na 85,7 v roce 2014.

Cestovní ruch V roce 2014 došlo k mírnému nárůstu počtu návštěvníků Zlínského kraje

Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné. Zlínský kraj v roce 2014 navštívilo a alespoň jednu noc přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních celkem 603,4 tisíce hostů. Proti předchozímu roku došlo k nepatrnému přírůstku návštěvníků kraje (o 0,02 %). Počet hostů - nerezidentů (ze zahraničí) meziročně klesl o 9,6 %, domácích hostů (rezidentů) se zvýšil o 4,1 %. Krajský poměr 82,0 % domácích a 18,0 % cizích hostů v roce 2013 se za rok změnil na 83,7 % hostů domácích a 16,3 % návštěvníků ze zahraničí.

Celkový počet přenocování se meziročně zvýšil o 4,2 %. Průměrný počet přenocování hostů v ubytovacích zařízeních klesl z 2,94 na 2,77 v roce 2014.

Počty hromadných ubytovacích zařízení klesly

Počet hromadných ubytovacích zařízení meziročně klesl o 3,9 %, což mělo vliv na počet pokojů, které klesly o 0,6 %. Stejně tak klesl počet lůžek meziročně o 1,0 %.

Nejvíce kraj navštívili turisté ze Slovenska

Nejvíce zahraničních návštěvníků navštívilo Zlínský kraj ze Slovenska, a to více jak 32 tis. hostů (meziroční zvýšení počtu o 22,6 %). Dále do kraje přicestovalo 14,2 tis. hostů z Německa (oproti roku 2013 pokles o 16,6 %) a i přes meziroční pokles o 17,0 % byli třetími nejčastějšími návštěvníky kraje hosté z Polska (10,3 tis. osob). Za nimi se pak řadili turisté z Rakouska (5 171 osob), Ruska (3 997 osob) a z Itálie (3 342 osob).

Celkový počet přenocování vzrostl

Celkový počet přenocování meziročně vzrostl o 4,2 %. V roce 2014 v kraji přenocovalo 257 354 cizinců, což bylo o 21 993 cizinců méně než v předchozím roce (pokles o 7,9 %). Naopak průměrná doba pobytu vzrostla z 3,9 v roce 2013 na 4,1 v roce 2014. Čisté využití lůžek v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních meziročně vzrostlo z 28,7 % na 30,8 %.

V roce 2014 zavítalo a využilo služeb v lázních kraje celkem 68 179 návštěvníků. Proti srovnatelnému období minulého roku jich ubylo o 4,8 % (snížení o 3,4 tis. osob). Počty domácích hostů poklesly o 5,2 % (o 3,4 tis. osob). K poklesu došlo i u nerezidentů a to o 0,6 %. Proti předchozímu roku ale návštěvníci více využili služeb a prodloužili si pobyt v lázních, a tak počet přenocování vzrostl. Celkově se počet přenocování zvýšil o 10 %. Domácí hosté meziročně využili v lázeňských zařízeních o 40,6 tis. přenocování více (o 9,4 %) a ze zahraničí o 2,8 tisíc (o 6,2 %). Krajský podíl lázeňských hostů celé republiky dosáhl 9,0 %.